

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 29

Rugpjūtis - August 1, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Liepos 13 d.** specialiu lėktuvu į Lietuvą buvo atskridusi JAV diplomatinės vadovė Madeleine Albright. Delegacijoje buvo specialus JAV Prezidento ir Valstybės sekretorės padėjėjas NATO plėtros klausimais Jeremy Rosner. JAV valstybės sekretorė negalėjo garantuoti, kad 1999 metais Baltijos valstybės bus pakviestos į NATO. M. Albright susitiko su Prezidentu Algirdu Brazausku, "Stiklio" restorane vakarieniavo su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu.

- **Nacionaldemokratinis judėjimas** "Už Nepriklausomą Lietuvą" siūlo švietimo įstatymo pataisas, kurias priėmus, visi da lykai dabartinėse ne lietuvių kalba dėstomose vidurinėse mokyklose būtų dėstomi lietuvių kalba.

- **Lietuvos bankas** liepos 1 dieną išleido ir apyvartą naujas 10 ir 20 centų monetas. Jos pagamintos 1997 metais ir turi būti priimanamos visų rūšių mokėjimams. 1991 metų laidos 10 ir 20 centų monetos kol kas dar bus naudojamos, tačiau pamažu bus išimamos iš apyvartos.

- **Lietuvos piliečiams** sudaryta galimybė elektroniniu paštu kreiptis į Seimą, jo komitetus, komisijas, Seimo narius, kanceliarijos padalinius. Jie taip pat gali teikti pasiūlymus dėl įstatymų projektu, gauti atsakymus dėl siūlymų. Tai numatyta Seimo valdybos sprendime dėl Seimo informacijos skelbimo tarptautiniame kompiuterių "Internet" tinkle. Tačiau, pasak informacijos specialistų, tuo gali pasinaudoti ne daugiau kaip vienas šimtdalis Lietuvos gyventojų.

- **Per penkis šiu metų mėnesius** gyventojų Lietuvoje sumažėjo 1 tūkstančiu 576-iais. Birželio pradžioje šalyje gyveno 3 milijonai 705 tūkstančiai 600 žmonių. Tai - Statistikos departamento duomenys. 95.6% gyventojų skaičiaus sumažėjimo sudarė neigiamas natūralus prieaugis, 4.4% - migracija.

- **Lietuvos reformų partijos (LRP)** pirmininkas Algirdas Pilvelis ketina siekti šalies Prezidento posto. Apie tai jis pranešė liepos 24 d. Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje. Jokios politinės įtakos šalyje neturinti A. Pilvelio vadovaujama partija Teisingumo ministerijoje įregistruota praėjusių metų birželio mėnesį. LRP praėjusių rudeni vykusiųose Seimo rinkimuose kėlė kandidatus tikrai vienmandatėse apygardose. Partijos lyderis A. Pilvelis vienoje Vilniaus apygardų surinko mažiausią balsų skaičių - tik 137 iš maždaug 25 tūkstančių balsavusiųjų.

- **Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjungos Vilniaus skyrius** kreipėsi į Socialdemokratų partijos tarybą, siūlydamas apsvaistyti galimas partijos kandidatūras į Lietuvos Prezidento postą. Siekti šios pareigybės, jo nuomone, galėtų Seimo Socialdemokratų frakcijos seniūno pavaduotojas Rimantas Dagys bei dar keli parlamentarai.

- **Per pusemetį** Lietuvos užsienio skola padidėjo 369 milijonais litų (92,3 milijono JAV dolerių) ir liepos 1 d. buvo 5 milijardai 069 litų.

PREZIDENTO A. BRAZAUSKO KRITIKA DĖL PIRMALAIKIŲ RINKIMŲ Į PREZIDENTUS KAMPANIJOS

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas neigiamai vertina aukštų valstybės pareigūnų mėginimus pradėti išankstinę Prezidento rinkimų kampaniją. Tai jis pareiškė kalbėdamas per Lietuvos televiziją.

Pasak šalies vadovo, "kai kas daugiau užsiėmęs artėjančiais rinkimais nei tuo darbu, kurį turėtų dirbti". Kai kuriuos aukštų pareigūnų veiksmus, pasak jo, galima vertinti dvejopai: tiek kaip savo pareigų atlikimą, tiek kaip priešrinkiminę kampaniją.

Prezidento manymu, prasi-dėjusi rinkiminė kampanija pažeidžia įstatymu numatytą lygi-ateisiškumo principą, nes neuži-mantys aukštų pareigū kandidatai "negali pritraukti rinkėjų da-lindami pažadus ar pasiūlymus".

"Jie neturi eskortų, ryšių siste-mos, jų nerodo per televiziją", - teigė šalies vadovas interviu te-levizijai.

Šiuo metu apie ketinimą kelti savo kandidatūras artėjančiuose prezidento rinkimuose yra pa-reiškę šeši politikai ir visuomenės

veikėjai. Seimo pirmininkas Vy-tautas Landsbergis yra vienini-telis iš jų, užimantis aukštą va-lstybinę pareigą.

Pats A. Brazauskas neatsakė į klausimą, ar jis kels savo kandi-datūrą antrajai kadencijai. Pasak jo, viskas bus savo laiku.

Manoma, kad Lietuvos prezi-dento rinkimai turėtų įvykti šių metų gruodžio 21 dieną. Tokiu atveju rinkiminė agitacija ofi-cialiai prasidės spalio 2 dieną.

ELTA

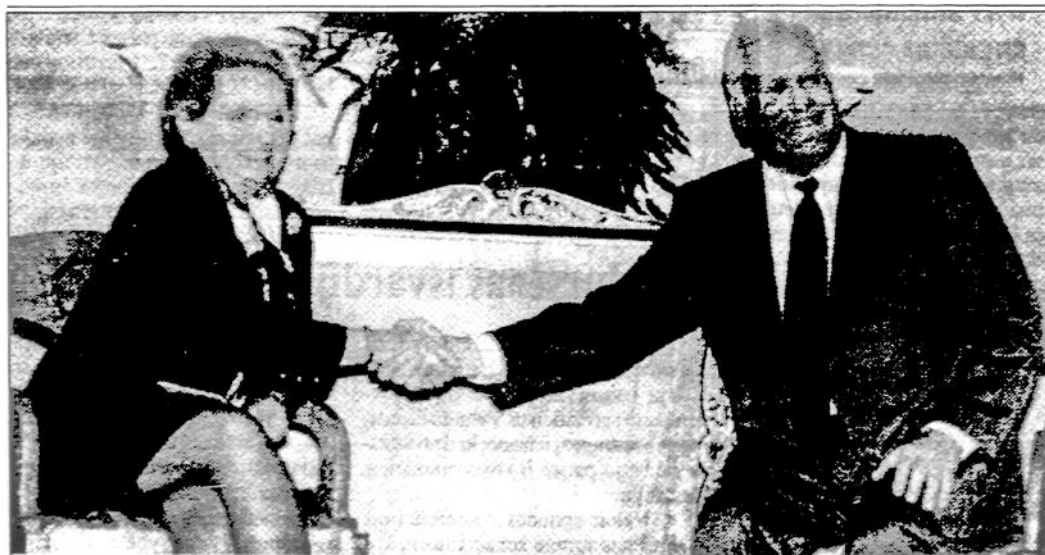
SUTARTINAI DIRBA LIETUVOS IR LATVIJOS POLICININKAI

Latvijos ir Lietuvos saugumo darbuotojai Jelgavoje sulaukė tris kauniečius, kurie įtariami preky-ba narkotikais. Ši operacija Latvi-joje - tai nuo praėjusių metų Lietuvoje vykdyto tyrimo rezul-tatas. Pradėjus tyrimą, buvo nu-statyta, kad viena Kauno gru-puotė nuolat gauna aukštos kokybės narkotikų. Automobiliais jie buvo atvežami iš Olan-dijos. Dalis narkotikų buvo par-duodama Lietuvoje, kita dalis išvežama į užsienį. Grupuo-tė dažnai naudojosi vienos turiz-

mo firmos priedanga: narkotikai būdavo vežami autobusais į Rusiją, Ukrainą, Latviją. Per savaitę vien į Sankt Peterburgą ir Maskvą būdavo išvežama apie 10 kg marihuanos. Lietuvos ir Latvijos saugumo darbuotojai susipažino su grupuotės nariais, pelnę jų pasitikėjimą. Pareigūnai du kar-tus pirkę po kilogramą marihua-nos, už kurią mokėjo nuo 7 iki 10 tūkst. litų. Ekspertai nustatė, kad iš Olandijos atgabentose marihuanoje yra nenormaliai didelė narkotinių medžiagų kon-

centracija. Manoma, kad Olan-dijoje ši "prekė" yra prisodrina-ma laboratorijoje. Pareigūnai la-bai susidomėjo ir heroinu, kurį siūlė prekeiviai. Tačiau nupirkti nepavyko, nes buvo reikalauja-ma mokėti iš anksto. Tai reiškė didžiulės valstybinių pinigų su-mos praradimą. Sulaikius gru-puotės narius Latvijoje, Kaune buvo atliktos iš anksto numaty-tos kratos. Jų metu vieno iš su-laikytųjų Viktoro Meškio name Kaune rastas raketų pistoletas, kalavijas, narkotikams pakuoti naudojamų maišelių, krūva pasų, pareigūnus sudominusių garso įrašų. Baudžiamoji byla dėl pre-kybos narkotikais iškelta jau anksčiau.

LR

1997 m. liepos 13 d. specialiu lėktuvu iš Sankt Peterburgo į Vilnių atskrido JAV diplomatinės vadovė M. Albright. Čia ji susitiko su Lietuvos Prezidentu A. Brazausku, Lietuvos užsienio reikalų ministru A. Saudargu, Seimo pirmininku V. Landsbergiu. JAV valstybės sekretorė M. Albright negalėjo garantuoti, kad 1999 m. Baltijos valstybės bus pakviestos į NATO. Susitikime su Lietuvos Prezidentu A. Brazausku M. Albright pabrėžė, kad pakvietimas į Aliansą priklausys nuo kiekvienos šalies pasirengimo narystei jame. Tačiau "Europa nebus saugi, kol Baltijos šalys nebus saugios", - teigė JAV diplomatijos atstovė. Nuotraukoje: **M. Albright susitikimo metu su Lietuvos Prezidentu A. Brazausku.**

ŠKOTAS IR LIETUVIS SUKŪRĖ BENDROVĘ

Ilgametis buvusio Ukmergės rajono Žemaitkiemio kolūkio va-dovas 56 metų Eugenijus Mit-kus ir iš Škotijos atvykęs 61 metų Charles Wagner įsteigė bendrąją įmonę "Mitwag". Naujoji ir vi-nintelė žemės ūkio bendrovė Žemaitkiemyje išsinuomojo 1000 ha žemės. "Mitwag" augins rapsus, grikius, žirnius ir mair-tinius kviečius. Visa bendrovės

technika - keturi čekiški trakto-riai "Zetor", plūgai, sėjamosios - atgabenti iš Didžiosios Britani-jos. Ši naudota technika bend-rovei kainavo 2.8 mln. litų. "Mitwag" dirba 10 žmonių. Pen-ki traktorininkai, iš kurių vienas turi aukštąjį išsilavinimą, jau gavo pirmąjį atlyginimą - 1000 litų. Buvęs lakūnas Charles Wag-ner su žmona Barbara teigė, kad

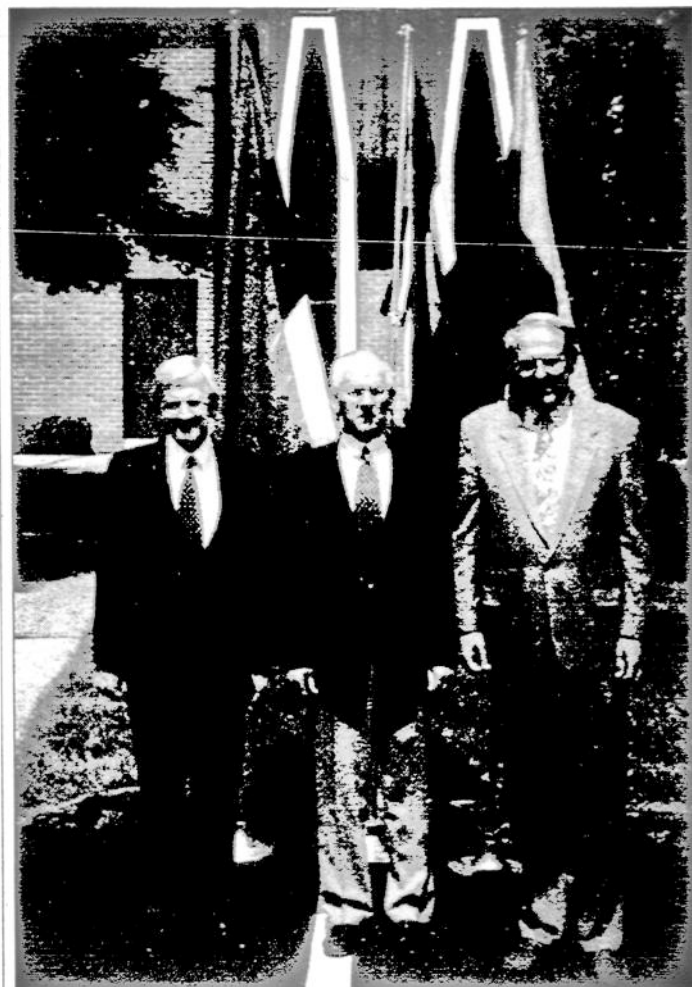
jo šeima Lietuvoje gyveno apie 250 metų. Charles Wagner gimė Šalčininkuose, tėvas buvo ag-ronomas, o jo 4 tūkst. ha ūkis Šalčininkuose buvo pavyzdinis. "Mitwag" krikštatevis - Lietuvos Prezidento patarėjas žemės ūkio klausimais, buvęs ukmergiškis Raimondas Dužinskas. Pasak jo, kurti bendrovę su anglais buvo pasiūlyta keliolikai Lietuvos žemės ūkio bendrovių. Tačiau jų vadovai pasirodė konservatyvūs, bijojo, kad jų kas nenupirktų ar neapgaugtų. Tuo tarpu pačiam Eugenijui Mitkui, kurio sūnus dirba užsienio reikalų ministeri-joje, būdingas šiuolaikiškas su-pratimas apie rinkos ekonomiką. Pasak Prezidento patarėjo, už-sienio investicijos gyvybiškai svarbios Lietuvos žemdirbiams, nes patys išgity technikos jie negali, imti paskolas iš Lietuvos bankų yra pražūtinga, o lengva-tiniai kreditai valstybės biudžete - riboti. Pasak žemės ir miškų ūkio ministro Vytauto Knašio, Lietuvos žemdirbių turimai tech-nikai vidutiniškai 20 metų. Tai sovietinės, neekonominės ir nepatvarios mašinos. Šiam par-kui atnaujinti reikia apie 8 mili-jardų litų.

LR

A. CUNANAN RANKOS SUTEPTOS IR LIETUVIO KRAUJU

Iškart po Italijos madų dizai-nerio G. Versace nužudymo buvo paskelbta, jog ši nusikaltimą įvykdė iš Filipinų kilęs 27 m. Andrew Cunanan. Pareigūnai taip pat teigė, jog prieš nušau-damas vieną garsiausių pasaulio modeliutojų šis maniakas nu-žudė dar keturis žmones. Liepos 23 d. bene labiausiai pastaruoju metu ieškomas JAV nusikaltėlis rastas nusisšovęs. Šio maniak-o nužudymų grandinėje yra išlie-ta ir lietuviško kraujo: šiemet gegužės 4 d. savo namuose Či-

kagoje A. Cunanano nužudytas 72 m. čikagiškis multimilijonie-ris, garsus statybų magnatas ir prekiautojas nekilnojamoju tur-tu Lee (Leonas) Miglinas - pir-mos kartos lietuvių imigranto sū-nus. Šią informaciją patvirtino dienraštis "The Washington Post" bei "Chicago Tribune". Lee Miglinas su žmona, čekų kilmės Marilyn Miglin, buvo aktyvus ne tik versle, bet ir Čikagos vi-suomenėje. Ši šeima yra paauko-jusi daug pinigų Čikagos ligoni-nėms, mokslo įstaigoms. DVK

Trys JAV baltiečių pagrindinių organizacijų pirmininkai po savo posėdžio JBANC būstinėje Washingtone nusifo-tografavo prie vėliavų. Iš kairės: Amerikos Estų Tarybos pirminin-kas ir JBANC išdininkas **Mati Koiva**, Amerikos Latvių Sąjungos ir JBANC pirmininkas **Janis Kukainis** ir prof. dr. **Jonas Račkaus-kas**, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas ir JBANC sekretorius. Joint Baltic American National Committee koordinuoja šių trijų tautinių organizacijų veiklą, siekiant JAV vyriausybės ir Kongreso pritarimo bei žiniasklaidos palankumo bendruose reikaluose.

MARIJAMPOLĖJE BUS ĮKURTA KUNIGŲ SEMINARIJA

Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis pasirašė dekretą, kuri-u Marijampolėje, dabartiniame vyskupijos centre, atkuriamą Vil-kaviškio kunigų seminariją.

Kunigų seminariją Vilkaviškyje veikė iki 1945 metų, kai sovietų valdžia ją uždarė kartu su Vil-niaus bei Telšių kunigų semi-narijomis. Tuomet buvo pa-naikintos ir kitos Vilkaviškio vyskupijos administracinės in-stitucijos. Tik 1989 m. atkurta ir pradėjo veikti Vilkaviškio vys-kupijos kurija.

Sovietmečio laikais veikė tik-tai Kauno tarpdiezezinė kunigų seminarija, kurios veiklą kontro-

liavo saugumas.

Žlungant sovietiniam režimui ir stiprėjant tautinio atgimimo sąjūdžiui, šio dešimtmečio pra-džioje buvo atkurtos Vilniaus bei Telšių kunigų seminarijos.

Vilkaviškio kunigų seminari-ja, pasak vyskupijos kanclerio Juozo Pečiukonio, pradės veikti maždaug po trejų metų, kai bus pastatyti seminarijos pastatai ant Šešupės kranto. Tačiau semina-rijos rektorius jau paskirtas. Juo tapo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakulteto dėstytojas, teologijos mokslų daktaras Kęstutis Žemaitis.

ELTA

VILKAVIŠKIS ŠVENČIA SAVO JUBILIEJŲ

Vilkaviškis sulaukė šventės - 300 metų jubiliejaus, kai buvo patvirtintas miesto herbas. Istori-niuose šaltiniuose Vilkaviškis pirmą kartą minimas 1620 me-tais, kai buvo pastatyta medinė katalikų bažnyčia. 1697 metais miestui suteiktas herbas - dvigū-ba raudona lelija mėlyname fone. Šventės proga mieste vyksta daug renginių ir iškilmų.

Sutvarkytos miesto gatvės, žel-dynai. Pernai pastatytas pamin-klas J. Basanavičiui. Išleista knyga apie Vilkaviškio istoriją ir dabar-tį, jau nuo pavasario rengiamos parodos istorine tematika. Įam-žinti garbingam miesto jubiliejui skirtas ir vilniečio dailininko Juozo Kalinausko sukurtas bron-zinis atminimo medalis. LA

PANAIKINTAS DVIGUBAS PAJAMŲ APMOKESTINIMAS

Nuo šiol panaikintas dvigubas pajamų apmokestinimas. Tokį nutarimą ministras pirmininkas pasirašė birželio 13 d. Lietuvos gyventojai ir ūkinės bendrijos turi turėti atitinkamą doku-mentą, kuriame nurodyta, kad mokesčiai sumokėti užsienio ša-lyje. Tuo atveju, jei pagal Lietu-vos įstatymus apskaičiuotas pa-jamų mokestis didesnis nei su-mokėtas užsienio valstybėje, Lie-tuvoje teks mokėti skirtumą. Tačiau, jei sumokėti užsienyje mokesčiai didesni nei Lietuvoje, permokėta suma nebus grą-žinama, bet ir pajamų mokesčio Lietuvoje mokėti nereikės. Mo-kestis bus skaičiuojamas kiekvie-nu atveju atskirai, jeigu pajamos bus gautos keliose valstybėse. Minėtas Vyriausybės nutarimas negalioja pajamoms, gautoms už užsienyje parduotą turtą bei kai

kuriomis kitais atvejais. Šis Vy-riausybės nutarimas parengtas ir priimtas po to, kai žymūs Lietu-vos sportininkai pasipiktino jų pajamų apmokestinimu Lietuvo-je ir užsienio valstybėse, kuriose jie žaidžia. LR

PIRMASIS PASAULYJE - LIETUVOS BURIUOTOJAS

Lietuvos buriuotojas 29 metų Raimondas Žiugždinis tapo pa-saulio buriavimo čempionu "La-zer-Radial" klasės jachta. Liepos 27 d. Maroke pasibaigusiose pir-menybėse šis Kauno "Žalgirio" jacht klubo atstovas pralenkė antrąją vietą užėmusį Prancūzi-jos sportininką R. Knippingą ir trečią finišavusį praėjusių metų Europos čempioną turką S. Ka-kisą. LR

Vienuolika apybraižų apie archivarą Juozą Kreivėną

Po minėjimo prie J. Kreivėno paveikslą stovi šio minėjimo dalyviai (iš kairės): E. Šulaitis, R. Lapas, J. Dainauskas, S. Miglinienė, D. Markelytė, J. Račkauskas, A. Jurkutė, N. Kreivėnas, F. Strolia.

Kazys Skaisgirys

I

Dr. Leonardas Šimutis Juozą Kreivėną palydint taip kalbėjo: "Jo archyvas buvo perkeltas į Jaunimo Centrą ir sujungtas su Žilevičiaus archyvu. Kreivėnas važinėdavo į Jaunimo Centrą ir dienų dienas praleisdavo tvarkydamas medžiagą archyve. Jis buvo labai simpatiškas žmogus, didelis idealistas, nuoširdus visiems - ir jaunuoliams, ir seneliams".

II

Sekančius žodžius rašė Juozas Kreivėnas Biuletenyje prie "Muzikos žinių":

"Muzikos archyvas nėra vieno ar dviejų asmenų kūrinys. Muzikos archyvas yra lietuvių tautos turtas, kurį kuriame visi, kurie kuriuo nors būdu pridėdami savo dalį; pasitaikius progai, kiekvienas rėmėjas yra kviečiamas šią įstaigą aplankyti".

III

Amerikoje lankėsi Juozo Kreivėno pusbrolio Kazys Grinkevičius iš Kaišiadorių. Kreivėnas jam nupirko elektronikos už 2,000 dolerių. Už tai Grinkevičius per eilę metų siuntė Kreivėnui naujai išleidžiamas gaidas ir knygas apie muziką.

Po Kreivėno mirties Grinkevičius atsiuntė laišką archyvu. Paduodame kai kurias to laiško vietas: "Eilę metų siunčiau a. a. Juozui paketus, laukiau juo laiškų, tikėjau, kad jį dar susitikti, ir staiga liko Cicero tuščia vieta. Niekomet nepamiršiu savo viešnagės pas jį Marketo parke, Jaunimo Centre, kur ne vieną kartą lankiausi kartu su juo, kai jis tvarkė ten perduotą savo muzikinį archyvą".

IV

1970 metais sausio 15 d. New Yorke mirė Vytautas Bacevičius, didelio masto lietuvių kompozitorius ir pianistas. Jo kūrybos rankraščiai pateko į rūpestingai amerikiečių rankas ir lietuviams tapo neprieinami. Rankraščiai buvo patalpinti Bridgeport universiteto muzikos skyriuje. Su kitais asmenimis Juozas Kreivėnas rūpinosi šiuo palikimu, buvo gautas universiteto leidimas tuos rankraščius nufotografuoti. Išlaidas padengė Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras. Tai buvo padaryta 1986 metais. Apie atstatytą muzikologai Vilniuje ir Vytauto Bacevičiaus brolio Kestutis Lodzėje, Lenkijoje. Vėliau Chicagoje buvo daromos tų gaidų kopijos ir siunčiamos į Lietuvą.

V

Pirmoji JAV ir Kanados Dainų šventė įvyko 1956 metais Chicagoje. Juozas Kreivėnas buvo tos Dainų šventės rengimo

komitete ir rūpinosi šventės pertvarkymu.

Pirmosios JAV ir Kanados Dainų šventės komiteto lėšomis buvo išleistas dainorėlis "Lėk sakalėli" 1962 metais. Dainorėlyje tilpo 85 dainos su gaidomis. Dainas atrinko seselė Bernarda, Jeronimas Ignatonis, Juozas Kreivėnas, Bruno Markaitis, SJ, ir Antanas Skridulis. Dainorėlį redagavo Juozas Kreivėnas.

VI

Kartą Juozas Kreivėnas man pasakojo, kad jis neturi Ameri-

J. Žilevičiaus - J. Kreivėno vardo muzikologijos archyvo vedėjas Kazys Skaisgirys (kairėje) kalbasi su grupe tautiečių, aplankiusių archyvą J. Kreivėno minėjimo gegužės 24 d. proga. Dešinėje - kun. J. Vaišnys, J. Plačas, dr. J. Dautaras iš Vilniaus pedagog. universiteto, J. Masilionis ir kt. Ed. Šulajčio nuotr.

kos pilietybės, neturi ir nevaldo automobilio bei nežino, kas yra atostogos.

Jis pats save apkraudavo daugybe darbų, todėl ir nelikdavo laiko atostogoms. Kai Juozas Žilevičius paruošė Lietuvių Bibliotekos leidyklai rankraščius knygas apie išeivijos lietuvių muziką, paaiškėjo, kad tiems rankraščiams sutalpinti reikėtų trijų tomų. O leidykla galėjo spausdinti tik vieną knygą. Tad reikėjo tris kartus tekstus sutrumpinti. To darbo ėmėsi Juozas Kreivėnas. Tačiau jo geri norai buvo didesni už jo fizines jėgas ir valandų skaičių parą. Tik vėliau tą darbą atliko Saulė Jautokaitė. Ši knyga jau yra spausdinama "Trijų Ažuolų" miestelyje, Morkūno spaustuvelyje Michigane.

VII

Kreivėnas sakė, kad Žilevičius turi daugiau senesnių laikų muzikologinės medžiagos, o pas jį yra daugiau iš naujesnių laikų.

Žilevičius turėjo plačiąs patintis, sugebėjo medžiagą surinkti, bet techniškas sutvarkymas buvo senoviškas. Jis naudojo skylamušį, kuriuo persmeigdavo iškarpas, laiškus ir programas. Tada tą medžiagą sudėdavo į aplankus su išlenktais metalo virbalais.

Kreivėnas naudojo tobulesnę techniką. Jis paimdavo standartinį 8½ colio platumo ir 11 coliu

aukštumo popieriaus lapą, ant jo prisegdavo iškarpas permatomu kaspiniu ir tokius lapus dėdavo į standartinės 9 colių platumo, 12 colių aukštumo ir 2 colių storumo balto kartono dėžutes. Norint padaryti lapų kopijas yra visiškai nesunku pasirinkti reikalingus lapus.

VIII

Didesnę pusę savo gyvenimo Juozas Kreivėnas rinko muzikologinę medžiagą: gaidas, programas, spaudos iškarpas, nuotraukas, knygas. Kartą jis aptiko

J. Žilevičiaus - J. Kreivėno vardo muzikologijos archyvo vedėjas Kazys Skaisgirys (kairėje) kalbasi su grupe tautiečių, aplankiusių archyvą J. Kreivėno minėjimo gegužės 24 d. proga. Dešinėje - kun. J. Vaišnys, J. Plačas, dr. J. Dautaras iš Vilniaus pedagog. universiteto, J. Masilionis ir kt. Ed. Šulajčio nuotr.

lenkų knygyne seną knygą, kurioje buvo rašoma apie lietuvių muziką. Knyga buvo retenybė, ji kainavo 80 dolerių, ir Kreivėnas ją nusipirko. Ir ta daugybė knygų muzikos temomis ir įvairiomis kalbomis yra sudėta gražioje baltose kartono dėžutėse. Jis pats jas sutvarkė ir sukatalogavo, kiekvienai skirdamas po kortelę. Visos šios knygos lentynose užima archyvo kambario vakarinę sieną.

IX

Juozas Kreivėnas palaikė artimus ryšius su kompozitoriais Julium Gaideliu, Bronium Budriūnu, Vladu Jakubėnu ir humanitaru Jonu Zdaniu. Jam buvo lengva gauti jų kūrinius archyvu. Kiek sunkiau ėjosi su Darius Lapinsku. Kai Lapinskas pastatė operą "Dux Magnus", Kreivėnui parūpo turėti jos gaidas. Nesant galimybės jas gauti iš kompozitoriaus, Kreivėnas jas rinko iš solistų ir choristų. Ir taip jam pavyko sudaryti beveik pilną operos klavyrą.

X

Kartą lankiausi Kreivėno bute. Stalas buvo apkrautas gaidomis, knygomis ir spaudos iškarpomis. Ir aš pasakiau jam, kad ši jo veikla yra daugiau negu pomėgis, net labiau negu azartas, tai yra muzikologijos liga. Ir Kreivėnas su tuo sutiko. Kai knygos nesutalpo kambaryje, jis pradėjo jas sandėliuoti garaže.

XI

Kartą Juozas Kreivėnas man pasakojo: "Turtą neužgyvenau, nes nemokėjau gyventi. Nepapuočiau, nes visą gyvenimą kažkokia paslaptinga ranka mane globojo. Pabausdavo, bet nenustūmė į bedugnę. Senatvei ateinant ši reiškinį pavadinau Dievo Apvaizda".

Teisingai jis sakė, kad turtą nesukrovė. Tačiau Juozas Žilevičius ir Juozas Kreivėnas surinko turtus, kuriuos mes šiandien vadiname Žilevičiaus-Kreivėno Lietuvių Muzikologijos archyvu. Ir tai yra pats didžiausias muzikologijos archyvas už Lietuvos ribų.

Antano Vaičiulaičio premija - Juozui Apučiai

Birželio 23 d. Vilniaus pedagoginio universiteto Lituanistikos fakultete rašytojui Juozui Apučiai įteikta Antano Vaičiulaičio premija už geriausią novelę, 1995-1996 metais išspausdintą "Metų" žurnale. Šis apdovanojimas prozininkui paskirtas už literatūriniam žurnale išspausdintą novelę "Pro memoria".

Išėjimo prozininko, literatūros tyrinėtojo, vertėjo Antano Vaičiulaičio (1906-1992) premija yra įsteigusi jo našlė Joana Vaičiulaitienė. Ji skiriama kas dveji metai. Pirmąkart šis apdovanojimas buvo paskirtas rašytojui Romualdui Granauskui už novelę "Su peteliške ant lūpų".

ELTA

Knygelėje - Lietuvos čigonų vaikų piešiniai

Leidykla "Tyto Alba" išleido čigonų vaikų piešinių knygelę-katalogą "Latcho drom" (Gero kelio).

1993 m. Atviros Lietuvos fondas pradėjo Roma programą, kuria siekiama integruoti Lietuvos romų (čigonų) kultūrą. Šis katalogas yra trejų metų veiklos rezultatas, bendradarbiaujant su Lietuvos romų bendrija "Ramano džipe", švietimo ir mokslo ministerija, Tautinių mažumų sektoriumi, Lietuvos jaunimo grupe "Transilvanija" bei dailininke Arūne Tornau.

Katalogas "Gero kelio" išleistas anglų ir lietuvių kalbomis, vieno tūkstančio egzempliorių tiražu. Jame išspausdinta devynių 6-19 metų čigonų vaikų piešiniai bei A. Tornau komentarai. Knygelė bus nemokamai išsiuntinėta bibliotekoms, misionerijoms, įvairioms organizacijoms.

Čigonai Lietuvoje sudaro 0,1% visų gyventojų. Daugiausia jų gyvena Vilniuje, Kaune, Šiauliuose bei Panevėžyje. BNS

Didysis tūkstantmečio taikos žygis aplink pasaulį pasieks ir Lietuvą

Šio žygio centrinėje būstinėje JAV patvirtintas naujas pako-reguotas maršrutas, į kurį dabar įtrauktos ir Baltijos valstybės. Didysis taikos žygis skiriamas naujo tūkstantmečio pradžiai pagerbti. Jį remia UNESCO. 500 žygio dalyvių, atstovaujančių visoms pasaulio šalims, keliaus drauge dviračiais. Kelionė prasidės 1998 m. rugpjūčio 6-ąją - Hirošimos tragedijos metinių dieną, Vankuverio mieste, Kanadoje. Per pusantrų metų įveiks daugiau kaip 40,000 kilometrų, dviratinkai užbaigs taikos žygį Hirošimoje Naujųjų 2000 metų naktį. Žygio dalyviai Lietuvą pasieks 1999 metų birželio 13 dieną iš Latvijos ir užtruks čia penkias dienas. LŽ

Prezidentas piktinasi valstybės lėšų švaistymu

Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas pasipiktino valstybės lėšų švaistymu šalies valdžios institucijose. Ypač valstybės vadovą papiktino tai, jog didelės sumos iššvaistomos po rinkimų dėl politinių motyvų atleidžiamoms savivaldybių pareigūnams išmokant išeities pašalpas.

"Dabar daugelyje žinybų beveik visi pareigūnai, net valtyjos, tapo A lygio valdininkais - politikais", - birželio 9 d. interviu Lietuvos televizijai sakė Prezidentas. Šalies vadovas nesu-prantamomis vadino daugelyje institucijų pradėtas reorganizacijas, dėl kurių atleidžiami tar-

nautojai.

Po 1995 metų rinkimų į savivaldybių tarybas, Prezidento žiniomis, buvo atleista 1400 tarnautojų, jiems išmokėta daugiau nei 2 mln. litų išeitinių pašalpų. "Ir tai daroma, kai mokyklose - kiauri stogai, kai negalime suremontuoti muziejų", - piktinosi šalies vadovas.

ELTA

DARBININKA laiškai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail)!

jkeleras@aol.com

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido-tuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - OHLETT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✕ LĖKTUVAI
✕ LAIVAI (CRUISES)
✕ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✕ AUTOBUSAI
✕ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✕ VIEŠBUČIAI
✕ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Kultūrinė informacija kitiems**

Užmarštis yra geras ir prastas dalykas. Geras yra tada, kai užmirštami sunkūs išgyvenimai, ištikusios nelaimės, patirtos nuoskaudos. Žmonės tada patiria dvasios atilsį, igauna naujos jėgos gyventi ir veikti, nes gyvenimas nei stovi vietoje, nei grėžiasi į praėjusias dienas. Tačiau yra prastas dalykas, kada bėgliame gyvenime užmirštami gyvieji, kada savi interesai uždengia kitų rūpesčius, darbus, nuopelnus.

Tarptautiniame gyvenime tokia užmarštis gali būti skaudžiai paliestos kitos tautos, ypač mažesnės, kada apie jas mažai kas žinoma arba ir nenorima žinoti. Lietuvių tauta kaip tik yra viena iš tų, kuri dar netolimoje praeityje patyrė skaudžius užmaršties pasėkų.

Lietuvos nepriklausomai valstybei 1918 m. atsistatant, dėl ilgos nelaisvės ir dėl pasaulio užmaršties garsus kitados jos vardas, švietęs visai Rytų Europai, buvo kone nudilęs nuo žemės veido. Tuo pasirūpino mūsų didieji kaimynai, labiausiai lenkai ir rusai, pasisavinę lietuvių tautos istorinius žygius bei nuopelnus ir užgožę jos kultūrą. Po pirmojo pasaulinio karo dėl to turėta nemaža sunkumų tarptautinėse konferencijose, kai teko ginti teisę laisvai gyventi. Vis buvome suplakami su lenkais, rusais ar vokiečiais, tartum kokie jų atskilėliai.

Informacija apie Lietuvą, jos praeitį ir kultūrą buvo gerokai apleista. Tad vis dar pasitaiko, kad net rimtuose mokslo veikaluose sutinkama apie Lietuvą neteisingų žinių. Ypač liūdna padėtis šioje srityje buvo per 50 metų trukusias okupacijas. Buvo kas pasirūpina informacijas apie Lietuvą iškreipti, bet nedaug atsirado iš mūsų, kas jas taisytų. Ši kovos sritis tebėra gerokai apleista. Savo nuožiūra ir iniciatyva tesirūpina atskiri asmenys ar organizacijos.

Lietuva Amerikos intelektualams mažai žinoma, nes jie neturi mokslinių objektivių žinių apie Lietuvos kraštą, žmones, praeitį ir kultūrą. Tos žinios yra pagrindinės suprasti ir tai, kas dabar Lietuvoje darosi. Geresnis pažinimas veda jau į suartėjimą su Lietuva ir nusistatymą jai padėti. Tuo būdu išskaidoma užmarštis apie Lietuvą ir pasiekiamas teigiamas propagandos.

Pažinimas sukelia mums susidomėjimą. Ko nežinome, tuo nesidomime ir to nenorime. Tad ir kitus galime sudominti savo idėjomis bei darbu tikrai tada, kai įtaigiai kitiems pateikiame reikiamų žinių. Nuolat kartojamos jos įsismeigia į kitų samone, joje įsigyvena. Toks žmogus laimėjimams pasiekiamai idėjai.

Šiuo psichologiniu dėsniu yra paremta propaganda. Mūsų laikais ja daugiausia naudojasi komunistai. Galima piktintis jų propaganda, nes melu ji pamušta, bet negalime nepripažinti, kad tuo būdu jie nemažai laimi, nes propagandai skiria didelį dėmesį ir milžiniškas sumas. Bet jeigu laimi melas, tai dar daugiau turėtų laimėti tiesa, jei ji būtų tokia pat uolumu skelbiama. Kai tiesa kitiems neskelbiama, ji lieka neveiksminga prieš veržlųjį melą. Ko žmogus gerai nepažįsta, už tai jis ir nekovoja.

Po ranka du žurnalai, leidžiami Amerikoje anglų kalba: "Lituanus" ir "Journal of Baltic Studies". Šie žurnalai kaip tik siekia kitataučius supažindinti su Lietuva, jos kraštu, praeitimi, kultūra, žmonėmis, jų papročiais ir charakteriu. Tai turi sukelti susidomėjimą lietuvių tauta, kad ir kiti stotų už jos laisvę, gyvybę ir kultūrą. Ką pažįstame ir pamėgstame, už tai ir kovojame. Mums gi labai svarbu, kad draugų kovotojų turėtume kuo daugiau.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

2

I tai aš pastebėjau, kad abejoju dėl tikslumo žinių apie A. Smetonos kreipimąsi į vokiečių vyriausybę. Be to, nei užsienio reikalų ministerijos archyvuose, nei tos ministerijos atsakingų pareigūnų informacijose nesu užtikęs panašių pasiūlymų jokių pėdsakų.

I šią mano pastabą V. M. Molotovas atsakė, kad Tarybų vyriausybė yra šias žinias tiesiogiai gavusi iš atitinkamų vokiečių valstybinių įstaigų, su kuriomis yra susitarusi visais klausimais dėl tolesnio savo planų vykdymo tiek Lietuvoje, tiek kitose Tarybų Sąjungai svarbiose žemių srityse.

V. M. Molotovas ta pačia proga papasakojo, kodėl Tarybų Sąjungos vyriausybė 1939 m. pavasarį negalėjo susitarti su anglų ir prancūzų vyriausybėmis. Prancūzai ir anglai reikalavo lenkų ir rumunų sienoms neliečiamumo garantijų, nors žinojo, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė nėra atsisakiusi pretenzijų į Besarabiją; ir lenkų valstybės sienose yra daug grynai rusų apgyventų sričių, kurios nėra Tarybų vyriausybei abejingos. Anglai ir prancūzai esą lenkams ir rumunams reikalavo karinės pagalbos karo atveju, bet už visa tai Tarybų Rusijai nenorėjo teikti jokių kompensacijų. Be to, lenkų vyriausybė visą laiką rodė didžiausią nepasitikėjimą Tarybų Sąjungos vyriausybe. Ji pamėginusi tartis su vokiečių vyriausybe, kuri sutiko patenkinti visus Tarybų Sąjungos pageidavimus. V. M. Molotovas šiandien turįs pasakyti atvirai tai, kas rytoj bus visiems aišku. Jeigu dar rusų carai, pradėdant Jonu Baisiuoju, siekė prasiveržti į Baltijos jūras, tai ne dėl savo asmeninių užuogaidų, bet todėl, kad to reikalavo rusų valstybės ir tautos išsivystymo eiga. Būtų nedovana, jei Tarybų Sąjungos vyriausybė dabar nepasinaudotų proga, kuri gali kitą kartą nepasitaikyti. Susitarusi su vokiečių vyriausybe,

Jaunasis Čiurlionis ir Lietuva

Olga Čapienė

Jūris Čiurlionis namie, Clevelande, 1997 m.

Gegužės mėnesį Vilniuje, Lietuvos kultūros fondo salone, vyko clevelandiečio Jūrio Čiurlionio neįprastų meno darbų paroda "Žynių lazdos". Į parodos atidarymą atvyko pats autorius su žmona Beata. Susirinko daug žmonių: giminių, draugų, meno mylėtojų ir šiaip smalsuolių - juk ne kasdien gausi progą pamatyti ir išgirsti M. K. Čiurlionio giminaitį! Tai dviliktąjį menininko paroda ir pirmą kartą surengta Lietuvoje. Iki šiol jo darbai eksponuoti Chicagoje, Clevelande ir už JAV ribų - Sao Paulo, Paryžiuje.

J. Čiurlionis, jauniausiojo M. K. Čiurlionio brolio anūkas, gimė 1955 m. Clevelande, Vytenio ir Liudos, emigravusių iš Lietuvos Gegužės mėnesį Vilniuje, Lietuvos kultūros fondo salone, vyko clevelandiečio Jūrio Čiurlionio neįprastų meno darbų paroda "Žynių lazdos". Į parodos atidarymą atvyko pats autorius su žmona Beata. Susirinko daug žmonių: giminių, draugų, meno mylėtojų ir šiaip smalsuolių - juk ne kasdien gausi progą pamatyti ir išgirsti M. K. Čiurlionio giminaitį! Tai dviliktąjį menininko paroda ir pirmą kartą surengta Lietuvoje. Iki šiol jo darbai eksponuoti Chicagoje, Clevelande ir už JAV ribų - Sao Paulo, Paryžiuje.

- Kaip kilo mintis parodyti savo darbus Lietuvoje?

- Tai Vidos Dautartienės, mano žmonos nuopelnas. Ji buvo apsisotusi pas mus ir pamatė mano lazdas, kurios jai labai patiko. Sakė turinti ryšių su Lietuvos meno galerijomis ir pasiūlė surengti parodą Vilniuje. Tai įvyko atsitiktinai. Bet aš būčiau ir be to mielai daręs tuos dalykus. Buvo toks laikas, kai maniau, kad galėsiu visiškai atsidėti menui, bet nenorėjau pakeisti savo gyvenimo, nenorėjau būti įtrauktas į tarpusavy politikuojančių menininkų grupes. Aš norėjau būti laisvas ir daryti tai, ką darau.

- Papasakok, kaip vyko parodos atidarymas, kurių esi turėjęs ne vieną. Ar šis buvo kuo nors ypatingas?

- Niekada niekur nebuvau

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, šeimoje. Baigė Clevelando State universitetą ir įgijo psichologijos bakalauro laipsnį, vėliau ten pat studijavo filosofiją. Meno mokėsi Lakelando koledže ir privačiai pas prof. W. Swyredenko.

Pagrindinis darbas - namų rekonstrukcija ir dažymas, interjero dizainas. Lietuvių kalbos išmoko iš tėvelių ir šv. Jurgio parapijos Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos šeštadieninėse pamokose. Kalbą tobulinti padeda lietuvių žmona ir nuo 1989 m. nuolat atvykstantys draugai iš Lietuvos. Tėvų žemėje Jūris lankėsi trečią kartą. Sugrįžęs jis sutiko pasidalinti išpūdžiais ir atsakyti į klausimus.

gavęs tiek gėlių - tiek daug, kad negalėjau laikyti rankose. Buvo daug žmonių, daug spaudos ir televizijos atstovų. Pastebėjau, kad ten apskritai žmonės neįrašius, mandagūs ir kuklūs su nepažįstamu žmogumi. Tai bendras lietuvių bruožas, kurį pastebėjau kultūriniame gyvenime: niekas neprieis ir pats neprisistatys, o tuo labiau - neims atvirai klausinėti ir kritikuoti tavo darbų. Mes, Amerikoje, esame daug atviresni. Aš taip norėčiau, kad man atvirai pasakytų apie mano darbus, kad galėtume ginčytis ir diskutuoti.

- Labai jau neįprasti tavo kūriniai. Kodėl lazdos? Kodėl žyniai? Kaip jos gimsta?

- Tik dabar, po parodos, aš galiu papasakoti. Žynių lazdos kaip meninė forma ir motyvas jau egzistavo senovės lietuvių

gyvenime, kriviai ir krivaičiai turėdavo tokias lazdas. Amerikoje tokias lazdas nešiojo indėnų žyniai, būta jų ir Indijos kultūroje. Bet ši meninė forma neegzistavo mene iki šiol, aš suradau naują nišą meno erdvėje, su naujais jausmais ir idėjomis. Kai kurie Lietuvoje man sakė, kad mano lazdos indėniškos. Bet taip nėra - esu matęs indėniškų lazdu Amerikos muziejuose, esu laikęs rankose ir savo senelio lazda. Žynių pirmosios lazdos ėmė atsirasti tada, kai galvojau daryti karjerą mene. Galima sakyti, kad pirmoji ir antroji lazdos gimė atsitiktinai. Man labai patiko, kas darėsi. Aš sakau, kad jos "gimė" tarytum savaime, nes jutau, kad darau jas beveik be egoizmo. Kai aš tapau arba darau mozaiką, tai dažnai save pagauju begalvojant: "Štai pavyko apgauti mirtį šiuo meistrišku darbu - žmonės po šimto ir po dviejų, trijų šimtų metų grožės jiu". Nesamone, nieko tu neapgavai. Ši egoizmą jaučiu kurdamas tapybos ir mozaikos darbus, gal dėlto juos ir mieliau parduodu. Bet lazdas gimė laisvai, jautau, kad tai visai skirtingas dalykas. Jos man primena liudies dainas, kuriose nėra jokio egoizmo, o tik paprastas pasakojimas. Prie kai kurių lazdu "galvyčių" teko labai ilgai dirbti, kol viskas tiko. Sunku buvo "išgauti" ir spalvą, nes lazda yra apvalios formos. Daug lengviau yra tapyti, pavyzdžiui, bokštą, nes gerai žinau, kur vaizduoti bokštą. Jau prieš šią parodą Lietuvoje buvau sukūręs aštuonias lazdas ir šešias iš jų padovanojęs.

- Kiek savo darbų atsivežei į Vilnių ir kaip jie buvo eksponuoti?

- Siunčiau 26 lazdas, viena sulūžo. Mes abu su žmona jas pakabinome. Bet man yra daug svarbiau ne tai, kaip jos buvo

parodytos, o tai, kaip jas laiko rankose tie, kam aš jas padovanojau: giminaiciams, draugams, pažįstamiems ir visai nepažįstamiems, tiems, kurie daro gerus darbus. Dabar jos yra saugios.

- Mačiau tavo tapybos darbų Chicagoje, Lemonto Pasaulio lietuvių centro galerijoje. Kada supratai, kad gali kurti, kada visa tai prasidėjo?

- Rimtai meno mokytis pradėjau po psichologijos studijų baigimo. Tėvas mane jau buvo išmokes staliaus darbu, ir aš galėjau pats užsidirbti, buvau nepriklausomas. Tuo laiku daug domėjausi filosofija. Pirmieji darbai buvo tapybos. Kartą, žaisdamas su medžio gabaliukais, padariau kabančią ore piramidę. Nuo to laiko pastebėjau, kad vienaip ar kitaip aš nuolat grįžtu prie šios formos. Tai gali matyti iš mano lazdu, ypač iš vienos, kuri vadinasi "Malda. Kartais atsakymas yra: ne". Kiekvienoje lazdoje yra sava pasaka. Ji atsiranda kūrybos procese. Gal todėl

Jūris Čiurlionis kūrinys, rodytas parodoje Vilniuje. 1997 m. gegužis.

norėčiau, kad mano lazdos, dovanotos žmonėms, būtų nuimamos nuo sienos ar nuo stalo ir laikomos rankose. Kai liūdna arba linksma. Jas galima paglostyti arba jomis pamotyti. Jos yra skirtos žmonėms, o ne muzejams. Lietuvos turtas yra žmonės. Norėčiau žinoti, kokios mintys kilo kiekvieno galvoje, laikant ir žiūrint į mano lazda.

- Ką tau reiškia kūryba? Ar tau ji padeda gyventi?

- Manau, kad visiems žmonėms reikia kūrybos. Yra tokia pasaka: Žmogus bėga per džungles. Jį vejasi liūtas ir tigras. Žmogus pribėga tarpėklį ir nuslysta, bet speja užsikabinti už šaknies. Tarpėklis apačioje yra Didysis Žaltys. Jis siekia jį praryti. Prisiartina ir dramblys, kuris trypia tą medelį. (nukelta į 5 psl.)

mintų Lietuvos liaudį ir sustiprintų draugiškumo jausmus. Lietuvos Vyriausybės pasiūlymas turėti rasti palankų atgarsį Tarybinių Respublikų Sąjungos vyriausybėje.

Čia turimais po ranka statistiniais duomenimis išdėstiau Lietuvos ūkio našumą, jos eksporto ir importo kieki. Nurodžiau, kad Lietuva tiek yra naši, kad be didesnių sunkumų gali šiandien laimėti Raudonosios kariuomenės dalinius, rodos, labai gausius.

Ilgumimas Lietuvos į Tarybų Sąjungą iš pagrindų sugriautų visą ūkinę santvarką, sunaikintų jos gerovę, anuliuotų visas prekybines sutartis, kas katastrofiškai atsilieptų į jos gyvenimą.

Visa tai, be abejo, atsilieptų į Lietuvos liaudies nusistatymą, nes už visa tai kaltintų Tarybų Sąjungos vyriausybę, sugriovusią Lietuvos liaudies gerovės pagrindus.

Atsakydamas į mano pareiškimą, V. M. Molotovas nusistebėjo Lietuvos ūkio našumu, jos eksporto kiekybe, kurios negali pasiekti net derlingoji Ukraina. Nelinkęs yra abejoti oficialiais duomenimis, tik norėtų pareikšti pageidavimą, kad ir kitoje santvarkoje Lietuvos ūkio našumas nesumažėtų. Nei Lietuvoje, nei kitose Baltijos valstybėse nemanoma keisti ūkinės santvarkos, nes kolchozinė žemės valdymo forma nėra geriausia, tik Rusija buvusi labai neturtinga, nualintas kraštas, ir Tarybų Sąjungos vyriausybė negalėjo įgyvendinti geresnės žemės reformos. Dėl karo su vokiečiais grėsmės esą nėra ko kalbėti, nes kas dabar daroma ir ateityje bus daroma Baltijos valstybėse, tai, girdi, daroma su žinia ir sutikimu Vokietijos vyriausybės, su kuria visais klausimais iš anksto buvo susitarta. Reicho vyriausybė tik pareikalavo sienų išlyginimo. Tam reikalui teks dalis kūrį Lietuvos apskrįti perleisti Vokietijai, apie ką jau buvo kalbėta su buvusiu A. Smetonos vyriausybe.

Velgi, jei vokiečių vyriausybė prarijo (proglotila) Baltijos valstybių okupaciją, teks jai suvirškinti ir tų valstybių inkorporavimą į Tarybinių Respublikų Sąjungą.

V. M. Molotovas pareiškė, jog manas, kad vietiniai gyventojai supras savo naudą ir bus dėkingi vien dėl to, kad jie bus išvaduoti iš pavojaus tokiu ar kitu būdu būti įtrauktiems ir karo skerdynės, kurios siaučia Vakarų buržuazinėje Europoje, ir į kurias kištis Tarybinių Respublikų Sąjunga nemananti. O Vokietija per daug (nukelta į 4 psl.)

■ Lietuvos ir Lenkijos tarpparlamentinė asamblėja priėmė jos darbą reglamentuojantį statutą. Jame numatoma, jog asamblėja gali priimti šalių poziciją atspindinčius pareiškimus, deklaracijas, kuriomis išpareigojama vykdyti tam tikrą veiklą, kreipimuisi į tarptautines organizacijas, įvairių šalių vyriausybes ir parlamentus bei nutarimus. Tarpparlamentinei asamblėjai vadovaus prezidentas, sudarytas iš keturių abiejų šalių atstovų. Lietuvos delegaciją pirmininku paskirtas TS(LK) vadovybės narys, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Mečys Laurinkus.

■ Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas savo dukterį Tatjaną Djačenką paskyrė oficialia įvaizdžio kūrimo patarėja. 37 metų T. Djačenką bus atsakinga už prezidento įvaizdį. Ilgai lauktas paskyrimas įteisino prezidento jaunesniosios dukters vaidmenį, kurį ji atliko nuo sėkmingos praėjusių metų rinkimų kampanijos.

■ Meksikoje pasibaigė 70 metų trukusio višnių valdymo era. Lūžis buvo akivaizdžiausias sostinėje, kurios gubernatoriui išrinktas kairiųjų kandidatas Cardenas. Tačiau prezidento Zedillo vadovaujama partija be kliūčių sudarė naują šalies vyriausybę. Tačiau nuo dabar vadovaujanti partija turės skaitytis su tvirta dešiniųjų ir kairiųjų opozicija parlamente.

■ Šiaurės Korėjoje sutiko pradėti taikos derybas su Pietų Korėja. 1953 metais Korėjos karas pasibaigė paliaubomis, po kurių nebuvo pasirašyta jokia sutartis. Taigi, formaliai, Pietų ir Šiaurės Korėjų karas dar nėra pasibaigęs. Derybose be Pietų ir Šiaurės Korėjų atstovų, dalyvaus Jungtinių Valstijų ir Kinijos tarpininkai.

■ Izraelio parlamentas preliminariu balsavimu pasisakė už žydų kolonijų, esančių palestiniečių žemėse, prijungimą prie Izraelio teritorijos.

Lietuvos katalikų TV studijos apžvalga

G. Sabaliauskas

Katalikų TV studijos vadovas

Prasidėjus Lietuvoje atgimimui, Katalikų Bažnyčia pasirūpino ir gavo galimybę Lietuvos valstybinėje televizijoje filmuoti ir transliuoti savaitinį katalikiškos programos pusvalandį. Tai daugiausia buvo bediskusinis Bažnytinės pozicijos įvairiais gyvenimo klausimais pateikimas. Tuo metu tai buvo nauja ir ypatingai reikšminga.

1992 m. pabaigoje Amerikos Vyskupų konferencija padovanojo Lietuvos Katalikų Bažnyčiai (kaip ir daugeliui kitų Rytų Europos šalių) aparatūrą TV produkcijai gaminti. Po keleto mėnesių minėtas katalikiškos TV programos pusvalandis buvo pradėtas ruošti naujai įrengtoje Katalikų TV studijoje. Kiekvieną mėnesį buvo paruošiamos:

- viena katalikiško gyvenimo Lietuvoje apžvalga,

- programa vaikams,

- laida socialine tematika, ir

- transliuojamas išverstas iš anglų kalbos katalikiškas TV žurnalas "Lumen 2000".

Nuo 1996 m. studija pradėjo ruošti daugiau programų. Šiuo metu studijoje ruošiamos tokios programos ir vykdomi kiti projektai:

1. Religinės programos

Kas savaitę yra ruošiamos ir transliuojamos valstybiniu Lietuvos TV kanalu (LTV) dvi religinės programos:

a) 35 min. laida "Tavo laikas" transliuojama kiekvieną penktadienį 19.40 val. Lietuvos laiku prieš pagrindinę LTV laidą - "Panorama". Kartojama sekantios savaitės ketvirtadienio rytą, 9.30 val. Laida yra skirta bendrai auditorijai (tiek tikintiesiems, tiek netikintiesiems). Kiekvienoje laidoje analizuojama viena tema, kuri yra aktuali ne tik praktikuojantiems katalikams, ir bendrame laidos kontekste yra pateikiamas Katalikų Bažnyčios mokymas tuo klausimu ar problemos sprendimas. Temų pavyzdžiai:

- Santuoka: besituokiančiųjų ir kunigo atsakomybė.

- Ar kunigo dalyvavimas laidotu-vėse turi įtakos sielų išganymui?

- Verslas ir krikščionybė - ar tai suderinama?

- Seminarijų gyvenimas ir problemos.

- Moters vieta bažnyčioje.

- Narkomanija, AIDS: Dievo ryškštė žmonijai?

- Spaudos, radijo, televizijos poveikis žmogaus moralei, etc.

b) 5 min. "Katalikų Bažnyčios naujienos" transliuojamos kiekvieną sekmadienį 9:00 val., jomis prasideda sekmadienio TV programa. Susideda iš dviejų dalių: Lietuvos Bažnyčios naujienos ir Visuotinės Bažnyčios naujienos. Pastarąją dalį priima per palydovą iš Vatikano kiekvieną dieną, atrenkame aktualiausias naujienas, išverčiame iš italų kalbos ir sumontuojame.

Religinės programos pateikiamos LTV kanalui veltui, bet ir Katalikų TV studija nemoka už tai. Tai yra nemenkas laimėjimas, nes daugelis Rytų Europos šalių tokios galimybės neturi. Personalo, kuriančio šias programas, darbo užmokesčiui studija kas mėnesį išleidžia apie \$4,000 (čia ir toliau prie programų išlaidų nėra priskaičiuojamas administracijos ir techninių darbuotojų užmokeskis, išlaidos susijusios su technikos panaudojimu, technikos susidėvėjimo atskaitymai, ir kitos papildomos išlaidos - šiluma, telefonai ir kt.).

2. Nereliginės programos

Katalikų TV studijoje kuriama, kas antrą savaitę, 30 min. laida vaikams "Nojus ir Kasparas". Ši laida buvo rodoma sekmadieniais 11:00 val., dabar mūsų prašymu pakeista į šeštadienį 10:00 val. Tai yra pramoginė-pažintinė laida, kurios pagrindas - krikščioniškos vertybės ir krikščioniška moralė. Laidų temos: "Knyga", "Gyvūnai", "Duona", "Miškas", "Fotografija", "Ryšio priemonės", "Velykos", etc. LTV vadovybė šią laidą vertina kaip geriausią vaikišką laidą Lietuvoje. Jie pasirašė su mūsų studija kontraktą, ir už šias laidas moka pinigais - beveik \$1,000 už kiekvieną laidą. Tai leidžia užmokėti visiems prieš šios laidos dirbantiems žmonėms ir padengti beveik visas su šia laida susijusias technikos išlaidas.

3. Nereguliarūs krikščioniški projektai

a) Kartu su tarptautine organizacija Catholic Radio-Television Network (CRTN) Katalikų studija sukūrė dokumentinį filmą "Kryžių kalnas" dviem (lietuvių ir anglų) kalbomis. Filmas buvo rodomas LTV kanalu, o dabar platinamas kasėtėse, daugiausia kaip vienas iš Lietuvos reprezentuojančių filmų;

b) Pradėtas darbas iš religinių-dokumentinių filmų ciklo "Lietuvos bažnyčios". Yra surinkta daug medžiagos, ieškome projekto finansavimo šaltinių. Pirmųjų trijų filmų planuojamas biudžetas - \$17,700. Planuojama ciklą pradėti nuo bažnyčių dabartinės Baltarusijos teritorijoje, kurios buvo statytos Lietuvos-Lenkijos unijos laikais, o vėliau pereiti prie bažnyčių dabartinėje Lietuvos teritorijoje.

4. Užsienietiškių filmų garsinimas ir platinimas videokasetėse. Nuosavų programų perrašymas į VHS formatą ir skleidimas videokasetėse

Šis darbas buvo pradėtas dirbti tik nuo 1996 m. pabaigos, juridškai įteisinus Katalikų TV studiją (iki tol ji dirbo kaip Katalikų bažnyčios Informacinio centro padalinys). Sudarytas filmų ir laidų katalogas. Šiuo metu informacija apie filmus ir laidas siunčiama į visas Lietuvos parapijas. Ši veikla, be savo tiesioginės krikščioniškai auklėjamosios švietėjiškos-pramoginės paskirties, leis tikėtis apie \$300-500 pajamų per mėnesį.

Papildomi darbai

Jie atliekami siekiant gauti lėšų pagrindinei veiklai vykdyti. Studija filmuoja sporto renginius, spektaklius, koncertus, atlieka kitų prodiuserių programų montażą (editing). 1996 m. buvo pasirašytas kontraktas su LNK, privačią TV transliavimo kanalą dėl Lietuvos krepšinio čempionato filmavimo; šis išpareigojimas buvo sėkmingai įvykdytas, ir uždirbta apie \$25,000. Tai leido įsigyti naujos technikos ir pirmus 1997 m. mėnesius darbuotojams mokėti atlyginimus.

PLANUOJAMI PROJEKTAI

1. Laidos jaunimui

14-17 m. amžiaus jaunimas Lietuvoje šiuo metu turi labai menką galimybę pasirinkti tikrąsias vertybes (tas ypač tinka

Vilniaus katedroje birželio 21 d. vysk. Paulius Baltakis uždeda rankas ant Vilniaus arkivyskupijos naujo vyskupo pagalbininko Jono Borutos, SJ.

Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis ganytojo lazda įteikia naujam savo pagalbininkui, vyskupui Jonui Borutai, SJ, šventimų apeigose birželio 21 d.

televizijai - smurtas, kiti nemoralūs santykiai, propaguojami daugelyje filmų ir laidų). Katalikų TV studija yra suorganizavusi jaunimo grupę, su kuria dirba dramos, lietuvių kalbos ir literatūros specialistė. Planuojame kurti šio tipo laidas 14-17 m. amžiaus jaunimui, kuriuose šiuolaikine forma būtų propaguojamos krikščioniškos vertybės. Planuojame, kad laida turėtų būti nupirktą ir atspirtą jos kūrimo išlaidos.

2. Tiesioginės TV laidos Šio vizito į JAV metu pasisekė gauti finansavimą radijo-relinės linijos (microwave link station)

pirkimui. Šis įrenginys leis iš Katalikų TV studijos ar kitų vietų tiesiogiai transliuoti įvairias laidas ar mišias, kalbėtis su žiūrovais laidos metu, etc. Dar nėra konkrečiai susitarta su TV kanalais dėl transliacijų, bet preliminarius pritarimai yra gauti. Norint įgyvendinti šią TV technologiją mūsų studijoje, reikės dar nemažai papildomų pasirošimų.

3. Reklaminiai projektai

Planuojama remti kitų organizacijų paruoštus socialinius projektus, kuriant jiems reklaminis videoklipas (skurdo mažinimo, benamių vaikų globos) (nukelta į 5 psl.)

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 4 psl.)

turi sunkumų su anglais, kad panorėtų pati karo su galingąja Tarybinių Respublikų Sąjunga.

Atsižvelgiant į visa tai, V. M. Molotovas mano, kad Lietuvos liaudis sutiks žinias apie išjungimą su mažesniu nepasitenkinimu, negu aš vaizduoju. Be to, liaudis šiuo reikalu bus atsižvelgusi tokia forma, kokia yra nustatyta tarybinėse respublikose.

Nors aš turėjau iš tikriausio šaltinių žinių, kad dėl Lietuvos įjungimo į Tarybinių Respublikų Sąjungą, jokio susitarimo su Vokietijos vyriausybe nebuvo, atvirkščiai, pats V. M. Molotovas vokiečių ambasadoriui davė patikrinimą, kad santvarka Lietuvoje nebus palasta, negalėjau pakeisti jo tvirtinimo taktiniais sumetimais. Todėl tik pareiškiau nuomonę, kad neabejoju dėl nepalankaus lietuvių liaudies atsakymo į pastatytą jai tokį klausimą, nes ji seniai yra apsisprendusi būti savaranki ir gyventi savitu gyvenimu.

- Mes mokėsime Lietuvos liaudį įtikinti. Pamatysi Tamsta, kad nepraslinks nė keturių mėnesių, o Lietuvos liaudis pasisakys už Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą.

Atsakiau, kad SSSR Komisarų Tarybos pirmininko samprotavimai ir pareiškimai manęs nė kiek neįtikino ir todėl aš ir kai kurie mano kolegos turės padaryti atitinkamas išvadas, jei Tarybų Sąjungos vyriausybė atmets mūsų pasiūlymą sudaryti naują Lietuvos ir SSSR sutartį draugingumo ir didžiausio palankumo pagrindais.

V. M. Molotovas atsakė, kad mano pasiūlymas, be abejo, bus svarstomas, bet jis negali patikrinti, kad Tarybinių Respublikų Sąjungos vyriausybė pakeis savo nusistatymą. Betgi jis tikisi, kad dabartinė Lietuvos Vyriausybė savo krašto gerovės vardan pasiliks ir toliau bendradarbiauti su Sovietų Sąjungos vyriausybe nors tam, kad Lietuvos prijungimas ir vidaus santvarkos keitimas įvyktų be didesnių sukrėtimų ir ekscesų. Dabartinės Lietuvos Vyriausybės nariai juk nepanorės, kad ateityje Lietuvos liaudis juos laikytų savo priešiniais.

V. M. Molotovui pasakius šiuos žodžius, baigėsi mano labai ilgas ir visiškai nevaisingas pasikalbėjimas. Man pasidarė aišku, kad SSSR

užmaskuota jėga inkorporuota Lietuvą į Sovietų Sąjungos sudėtį.

Sugrįžęs Lietuvos atstovybės Maskvoje pasiteiravau, ar nėra atstovybės archyve kurių nors pėdsakų apie mūsų vyriausybės derybas su Tarybų Sąjungos vyriausybe dėl Vilniaus perdavimo. Kita diena, man tik atsiėmus, buvo pateiktas tų derybų memoriasas, iš kurio patyriau, kad per pasikalbėjimus Maskvos Užsienio reikalų komisariats buvo paties Stalino pareikštas pageidavimas, kad Lietuva perleistų Rusijos vyriausybės dispozicijon dalį Marijampolės ir Lazdijų apskričių, kurios teks atiduoti Vokietijai sienų išlyginimui, kaip kompensaciją. Prieš tokį reikalavimą tuometinis Lietuvos ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris - abu yra pareiškę griežtą protestą. Matyti, tuo šitas klausimas ir bus pasibaigęs.

Grįžau iš Maskvos liepos mėn. 3 dieną. Pirmiausia pasistengiau pasimatyti su finansų ministru E. Galvanasku. Iš jo sužinojau, kad yra paleistas senasis Seimas, panaikinta Lietuva, Estijos santarvės sutartis, be to, vidaus reikalų ministeris M. Gedvilas, niekieno neatsiklausęs, pranešęs Popiežiaus atstovui apie nutraukimą konkordato ir buvo įnešęs į Ministrų Tarybą post faktum pasiūlymą padaryti oficialų tuo klausimu nutarimą, bet, E. Galvanaskui pareikalavus, atidėta iki mano sugrįžimo.

Aš pasakiau, kad ryšium su šiais faktais ir duomenimis, kuriuos parsivežiau iš Maskvos, nieko kito mums nebelieka, kaip tik pasitraukti. E. Galvanaskas su tuo nesutiko. Maskvos planai jam buvo spėjami. Jis nurodė, kad neturime apleisti savo vietų, bet laikytis, kol nebūsime pašalinti. Visais įmanomais būdais turime stengtis sutrukdyti Maskvos sumanymų įvykdymą, bent kiek galima ilgiau užtęsti. Pirmas mūsų uždavinys dabartiniu momentu - kiek galima ilgiau sulaukyti naujos Seimo rinkimų, nes su pagalba naujo Seimo Maskva, matyti, panorės suvaidinti komediją, kokią suvaidino 1939 m. rudenį, prijungdama Gudiją, o dar anksčiau buvo suvaidinusi, prijungdama Gruziją. Nereikia nusivilti, nes ir Maskvai gali atsirasti netikėtos kliūtys.

Po šio pasikalbėjimo išsišaukęs į savo kabinetą M. Gedvilą painformavau jį, ką esu išgirdęs iš V. M. Molotovo, ir pasiklausiau, ar jis apie tai yra anksčiau žinojęs. Kiek pasvyravęs jis papasakojo, kad, priimdamas pasiūlymą užimti vidaus reikalų ministerio vietą, buvo užtikrintas, jog Raudonoji armija atėjusi Lietuvai padėti

išlaikyti nepriklausomybę, bet ne jos vidurinę santvarką keisti. Tačiau prasme jis suredagavęs savo prakalbą ir tos prakalbos tekstas buvęs aprobozotas komunistų partijos centro komiteto ir paties V. Dekanozovo. Tik vėliau, man jau esant Maskvoje, jis sužinojo, kokia linkme pakrypo Lietuvos reikalai. Apskritai jis, kaip komunistas, patekęs į tokią klampynę, jog jam belieka ar iš proto išeiti, ar nusišauti, ar laukti, kad jį nušautų. Kasdien pas jį ateina verkiandčios kuo nors joms padėti, nes turi vykdyti komunistų partijos nutarimus. Neturi teisės ir pasiūlyti, nes tuo atveju partijos disciplina griežta ir į apleidusį savo vietą komunistą žiūrima kaip į išdaviką, su kuriuo atitinkamai ir pasielgiama.

Rengiausi jį išbarti, bet po tokio pasikalbėjimo neradau reikalo nei reikalauti aiškintis, nei pareikšti pageidavimą, kad atsistatydintų, kaip buvau manęs.

Vos M. Gedvilui išėjus, atvyko pas mane teisingumo ministeris P. Pakarklis su jau paruoštu nauju rinkimų į Seimą įstatymu ir reikalavo, kad dar šiandien būtų suauktas Ministrų Tarybos posėdis įstatymui apsvarstyti ir priimti. Atsakiau jam, kad, mano manymu, reikalas nėra toks skubus, aš pats turiu anksčiau susipažinti su patiekto to įstatymo projektu, duoti laiką ir kitiems ministeriams apie tokį svarbų klausimą pagalvoti. Šiuo metu turime pasiskubinti apsvarstyti visą eilę neatidėtinų finansų ministerio projektų, kurie anksčiau buvo įnešti ir laukia savo eilės. Kol ateis šio projekto eilė, visą Ministrų Tarybos narių suspės su juo pagrindinai susipažinti. P. Pakarklis užsispyręs reikalavo, kad įstatymas dar šiandien būtų svarstomas. Aš griežtai atsisakiau tai padaryti. Matyti, P. Pakarklis pranešė apie mano nusistatymą J. Paleckiiui, nes apie 15 valandą buvau pakviestas Prezidentūron ir ten susidūriau su tuo pačiu reikalu. Pasinaudojau proga ir painformavau J. Paleckį apie savo pasikalbėjimą su V. M. Molotovu ir pasiklausiau, ar jam iki šio mano pranešimo buvo žinomi Maskvos sumanymai. Atsakė, kad žinomi, ir tas jį taip paveikęs, kad jis buvo, kaip aš jau žinojau, išėjęs iš proto ir dabar galisi, kad protą atgavo. Aš ėmiau jam išmetinėti, kad dabar, versdamas mane greičiausiu laiku svarstyti rinkimų įstatymo projektą, tuo pačiu padeda Maskvai praryti Lietuvos nepriklausomybę.

(Bus daugiau)

Jaunasis Čiurlionis ir Lietuva

(atkelta iš 3 psl.)

kurio šaknų išsikibęs laikosi žmogus. Ir tuo metu virš jo skrenda sočios bitės, nešinos medumi. Ir medaus lašai krinta žemyn. Tas žmogus, nepaisant jo sunkios padėties, tiesia vieną ranką į dangų, stengdamasis pagauti tą lašelį ir palaižyti. Šią pasaką pasakė vienas žymus generolas, kai prieš mirtį jo paklausė, kas yra gyvenimas. Gyvenimo prasmė yra tai, ką tu darai. Visiems būna sunkių akimirkų. Ir kartais mes negalime atsilaikyti. Tačiau prasmė yra ta, kaip tu sutiksi tuos sunkumus: ar vis tiek džiaugiesi ir iškelsi ranką ir mėginsi pagauti tą lašelį medaus, ar ne. Man kūryba reiškia dar daugiau. Kiekvienas žmogus turi kūrybinės energijos: vienas moka labai gražią puokštę iš gėlių sudėti ir to nevertina, kitas moka gerai daržoves auginti. Kūrybinė jėga mus stumia, ji yra visur, tarp mūsų ir kiekvienas iš mūsų ją naudojame skirtingai. Kūrybinė jėga yra daug daugiau, negu tos bitės. Ji yra visa ta pasaka.

- Sakei, kad kūryba ir kūrybinis žmogaus galios yra pagrindinis

kad tai jau XXI amžiaus meno ženklai. Tik nėra patogesnio įėjimo invalidams. Pastebėjau naujų skirtumų ir tarp žmonių: 1988 m. žmonės buvo išgilingi ir laisvi ir nepriklausomybę, užpėnai - žmonių laikysena ir žingsniai gatvėje man pasirodė pozityvesni ir tvirtesni. Šiais metais žmonių veiduose mačiau daugiau realizmo, ir jie man atrodė truputį labiau nusiminę. Mažiau valkatų ir elgetų gatvėse negu anksčiau.

- Ar buvo progų pabendrauti su menininkais?

- Buvau susitikęs su dainininkais V. Kernagiu ir V. Stakėnu, su kompozitoriumi ir režisieriumi Romu Lileikiu.

- Esi pasaulinio garso menininko giminaitis. Ar dažnai pats tai prisimeni, ar dažniau tau tai primena kiti?

- Tėvas mane auklėjo taip ir mėgino mane išmokyti, kad nesinaudočiau ta pavarde, norėdamas ką nors nuveikti. Tuo pat metu jis mėgino mane apsaugoti nuo žmonių, kurie norėtų per mane garsiu vardu pasinaudoti.

Jūrio Čiurlionio kūrinys, rodytas parodoje Vilniuje 1997 m. gegužės mėn.

dalykas mūsų gyvenime. Ar yra kūrybos tavo kasdieniniame darbe?

- Yra. Man pasisekė, kad mano kiekvienas darbas yra naujas, nereikia daryti tų pačių dalykų šimtą ar daugiau kartų. Mano klientai pasitiki manimi ir samdo mane žinodami, kad aš tą darbą atliksiu netradiciškai ir gerai.

- Lankeisi Lietuvoje jau trečią kartą: 1988 m., 1995 m. ir ši gegužė. Kokie tavo pastebėjimai, kokių skirtumų radai?

- Kaip ir praėjusiais kartais, man labai patiko dailininko A. Stasiulevičiaus nauji darbai. Ir apskritai lietuvių tapyboje atsirado daugiau humoro, nebebuvo taip niūru, pilka ir baisu, kaip 1988 m., kai visi kovojo prieš okupaciją ir tokiais savo darbais tarytum vėl lindo atgal į okupaciją. Labai patiko matyti Frank Zappos biustą Vilniuje, man tai tarytum įrodymas, kad Lietuva įsilieja į pasaulio meno erdvę. Ši kartą pamatėm idomią avangardo parodą iš Vokietijos. 1988 m. mačiau visur pradėtus statybos darbus, bet atrodė, kad niekas nedirba. Užpėnai - ne tiek daug, bet jau dirbo smarkiai. Šiemet pastebėjau, kad žmonės yra pradėję projektus ir dirba visą laiką. Ir pastoliai, ant kurių dirba darbininkai, yra žymiai tvirtiau sukalti ir apdengti plėvele. Manau, kad tai rodo, kad daugiau rūpinamasi darbininkų saugumu ir tuo, kad darbai vyktų kasdien. Medžiagos yra labai geros. Ir naujoji architektūra yra pasaulinio lygio. Centrinis Vilniaus gastronomas puikiai atnaujintas, dabar labai patogus ne tik žmonėms, bet ir dirbantiems ten. Gražus vitražas su tautiniais motyvais puošia langus, manau,

Ir parodą surengti Lietuvoje man siūloma jau ne pirmą kartą. Tardamasis visada noriu matyti žmogaus akis, kad juo patikėčiau.

- Ar amerikiečiai reaguoja, išgirdę Čiurlionio pavardę?

- Kartais. Dažniausiai tai atsitinka, kad mano klientais yra Clevelando orkestro nariai. Kartą vieno iš jų žmona, išgirdusi vieno čekių kompozitoriaus ode, skirtą M. K. Čiurlioniui, paprašė manęs knygu ir albumu apie jį. Jos vyras, grįžęs namo ir pamatęs visus tuos leidinius, paklausė manęs: "Jūri, kodėl ant visų tų knygų tavo pavardė?"

- Ar yra dar jūsų giminėje menininkų?

- Taip, tai skulptoriai Jūras Palukaitis ir Dalia Palukaitienė, pianistas Rokas Zubovas, kompozitorius Romas Lileikis ir fotomenininkas Paulius Lileikis.

- Kas tau padeda kurti?

- Humoro jausmas. Ir mano darbuose to yra. Gyvenimas daužo ir lamdo, ir kartais labai ilgai užtrunka, kol atsitiesi. Tikiau, kad Dievas nori, kad mes džiaugtumės, nors mūsų širdys gulėtų sutraiškytos ant grindų. Blogiausia menininkui, kai jam sako, kad darbai "patinka" arba "nepatinka". Labai vertinu savo žmonos žodžius, iš jos reakcijos ir mano darbus galiu suprasti, ar tikrai esu "ten", ar tikrai "tai" ir norėčiau pasakyti. Jos klausimai ir vertinimai man padeda viso kūrybos proceso metu.

- Ar turi kokių kūrybinių planų ateičiai?

- Norėčiau surengti daugiau parodų.

- Ačiū už pokalbį.

Nepaprasta Lietuvos krepšininkų sėkmė

Lietuvos krepšininkės - Europos čempionės su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku. V. Kapočiaus nuotr.

Vytautas Rubavičius

Kelias savaites naktimis "Baltijos televizija" transliavo tiesiogines NBA krepšinio finalo rungtynes. Daug krepšinio mėgėjų kėlėsi ir sėdėjo iki paryčių išmeigę besimerkiančias akis į televizorą, kur "Chicago Bulls" ir "Utah Jazz" meistrai rodė krepšinio galimybes ir subtilius. Rungtynės būdavo kartojamos tos pačios dienos vakare. Tai, beje, buvo turbūt pačios įdomiausios televizijos laidos. Deja, nei valstybinė televizija, nei privačios kompanijos nesiteikė tiesiogiai transliuoti net mūsų šauniosios moterų krepšinio rinktinės pusfinalinių bei finalinių rungtynių. Nors žaidė Lietuvos rinktinė ir Lietuvos rinktinė laimėjo Europos čempionato aukso medalius. Televizijos vadovai ras, kaip pasiaiškinti, tačiau pagrindinis argumentas bene buvo nuojauta, jog "vidutinio-kių" komanda didelių laurų nenuskins, tad ar verta mėti pinigų perkant transliavimo teisę bei laiką? O vis dėlto net pats

menkiausias tautinės savigarbos grūdėlis turėtų sakyti - čempionatą (Europos, pasaulio) žaidžia Lietuvos rinktinė, ji atstovauja Lietuvai, ir mes privalome patys gerbti savo atstovus, savo įvaizdį. Juk visos komandos netruko pajusti, kaip oficialioji Lietuva žvelgia į savo pasiuntines. O tos pasiuntinės per trumpą čempionato laiką Lietuvos vardą išgarsino daug labiau nei visos Prezidento ar Seimo institucijos, kurioms už tai mokama. Lietuvos moterų krepšinio komanda nustebo Europą ir, mano galva, sužavėjo žiūrovus. Pirmiausia savo kietu moterišku charakteriu ir kantrumu, kada pusfinalyje, kovojant su "geležine" Vokietijos mašina, įkirtus į "duobę" antrame kėlinyje, teko džiulėmis valios pastangomis tiesiog dantimis išlupti po tašką, pakilti, įsitverti duobės krašto ir paskutinėmis sekundėmis, nevilties ekstazės genamai L. Dambauskaitei perskrodus visą vokietų komandą, išlyginti rezultata. Kamuolys keistai svyravo ant lanko, lyg lauktų likimo pirš-

to bakstelėjimo, tačiau likimas, matyt, leido apsispręsti jam pačiam, ir jis įkrito į krepšį. Tiesioginė šių rungtynių transliacija būtų buvusi pati geriausia pusmečio "ideologinė" laida, daugelio žiūrovų sieloje atgaivinus tautinės savigarbos ir išdidumo jausmą, kurį taip begediškai sudarė mūsų didesnių ir mažesnių politikų demagogija, kvailokos ministrų šypsenėlės ir įsiviraujantis tavo tautiečiai, savo žmonės. Gal tas išgyvenimas ir archajiškas, atgyvenęs, tačiau šituo jausmu vis dėlto laikosi visos Europos valstybės. Neįtikima buvo mūsų komandos valia, susikaupimas, bendumo pojūtis. Žaidė, kovėsi visos, ir tai buvo vieninga, pakylinti žmogų valia. Kilnus, grynus jausmas. To potyrio negali (nukelta į 7 psl.)

Tą vakarą lietuvių rungtynes su vokietėmis žiūrėjau tuoj po NBA finalo kartojimo: visiškai kitas išgyvenimas. Tikras išgyvenimas, matant, kaip kaunasi tavo tautiečiai, savo žmonės. Gal tas išgyvenimas ir archajiškas, atgyvenęs, tačiau šituo jausmu vis dėlto laikosi visos Europos valstybės. Neįtikima buvo mūsų komandos valia, susikaupimas, bendumo pojūtis. Žaidė, kovėsi visos, ir tai buvo vieninga, pakylinti žmogų valia. Kilnus, grynus jausmas. To potyrio negali (nukelta į 7 psl.)

Lietuvos katalikų TV studijos apžvalga

(atkelta iš 4 psl.)

bos, prieš abortą, prieš mirties bausmę, prieš neviltingą (savižudybę), etc.). Nusistovėję geri santykiai su TV transliuotojais ir valstybinės politikos orientacija į Europos Sąjungą leis kai kuriuos iš šių videoklipų transliuoti nemokamai. Vieno videoklipe sukūrimo kaina yra \$2,000-4,000. Kai kurie videoklipai gali būti be nuorodos ir pagalbą teikiančią organizaciją ar remimo fondą (pvz., gimimų skatinimo, prieš narkotikų vartojimą, prieš mirties bausmę, etc.), todėl akciją gali organizuoti pati Katalikų TV studija. Tai būtų atsvara kitoms reklamoms ir filmams, propaguojantiems vartotojišką požiūrį į gyvenimą ir antikrikščionišką moralę.

4. Papildomi darbai

Išigyta radijo-relinė linija leis plačiau panaudoti mūsų techniką vykdant papildomus darbus (varžybų, koncertų transliacijos) ir tokiu būdu papildyti studijos biudžetą. Šiems darbams trūksta dar vieno komponento - Beta-CAM SP kameros, kuri kainuoja apie \$10,000.

Katalikų TV studijos finansavimo perspektyvos 1997 m.

1996 m. baigėsi 3 metų laikotarpis, kuomet visi studijos darbai pagal planą buvo finansuojami iš Amerikos Vyskupų konferencijos skiriamų lėšų. Laidų finansavimas šiuo metu yra nepastovus ir negarantuotas. Pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus, informacinėse, religinėse ir vaikų laidose reklama yra draudžiama

(tai galėtų būti laidų finansavimo šaltinis). 1997 m. pirmus keturis mėnesius laidos buvo finansuojamos iš pajamų, kurias studija gavo už krepšinio varžybų ir koncertų filmavimą (krepšinio sezonas Lietuvoje pasibaigė balandžio mėn.). Kadangi šiuo metu nenusimato perspektyvų, kad religinių filmų ar laidų kūrimas Lietuvoje galėtų atsipirkti, jų kūrimui pinigų numatome gauti dviem pagrindiniais būdais:

a) atlikdami papildomus darbus, išnaudojant turimą TV techniką;

b) iš fondų ir rėmėjų.

Šiuo metu realūs finansavimo šaltiniai yra:

1. Amerikos Vyskupų konferencija, 1997 m. pažadėta \$40,000;

2. LNK TV kanalas (koncertų filmavimai), apie \$7,500 per metus;

3. Pajamos iš video kasečių platinimo, apie \$2,000 per metus;

4. Pajamos iš montažo ir kitų paslaugų, apie \$3,000 per metus.

Taip pat yra ieškoma kitų finansavimo šaltinių:

1. Filmavimai Tele3 privačiam televizijos kanalui. Neseniai šį kanalą nupirko švedų TV kompanija, ir jie planuoja pradėti renginių filmavimą, tačiau neturi mobilios TV stoties. Pagrindinė problema - šis kanalas yra Vilniuje (didesnė konkurencija ir nemažas nuotolis).

2. Sporto varžybų filmavimai LNK televizijos kanalui. Katalikų TV studija gerai užsirekomendavo filmuojant 1996-

1997 krepšinio čempionatą, ir turi didelės galimybės dirbti tokius darbus ateityje, nes šis kanalas taip pat neturi mobilios TV stoties, bet LNK nėra nusprendęs, ar filmuos sporto varžybas ateityje.

3. Tiesioginės transliacijos paslaugos. Studija jau gavo finansavimą pirki radijo-relinė linija. Ji suteiks galimybę tiesiogiai transliuoti filmuojamą renginį. Tai leistų papildomai gauti apie \$250 už kiekvieną transliaciją.

4. Lietuviški fondai Amerikoje. Studija jau yra parėmus Religinės šalpos fondas - 1993 m. už fondo lėšas studijai buvo nupirkta mikroautobusai.

5. Filmo "Kryžių kalnas" platinimas tarp išeivijos lietuvių. Studijoje sukurtas filmo videokasetė dažnai perkama dovanai. Yra lietuviškas ir angliškas filmo variantas. Deja, studija neturi teisių platinti šį filmą pasaulyje, tik lietuvių išeivijai tarpe.

6. Kiti krikščioniški fondai. Iš kitų fondų dar nebuvo gauta paramos.

KATALIKŲ TV STUDIJOS PROJEKTAI, REIKALINGI FINANSINĖS PARAMOS

1. Pastovios laidos, transliuojamos visai Lietuvai

1.1. TV laida "Tavo laikas" (35 min.).

Tai yra pagrindinė Katalikų TV studijos programa, kiekvieną savaitę transliuojama visai Lietuvai. Laida atiduodama transliacijai į LTV kanalą be užmokėčio, bet ir Katalikų TV studija nemoka už transliacijos laiką.

Keturis laidų "Tavo laikas" per mėnesį pagaminimo išlaidos yra \$3,500.

(nukelta į 7 psl.)

IŠ VISUR

- Lietuvių pranciškonų vienuolyno, Kennebunkport, ME, 50 metų veiklos sukaktis bus paminėta rugpjūčio 2-3 dienomis.

- Chicago Jaunimo Centras oficialiai atidarytas spalio 6 d. prieš 40 metų. Šiai lietuviškos veiklos įstaigai nuo pat pradžios vadovauja lietuviai jėzuitai.

- Solistė Anita Pakalniškytė, Hamilton, Ont., spalio 10 d. švęs 40-ąjį gimtadienį.

- Philadelphia, PA, Šv. Jurgio lietuvių parapija spalio 26 d. švęs veiklos 95 metų sukaktį.

- Skulptoriaus Juozo Daugvilos darbų paroda surengė Indianos universiteto meno skyrius, South Bend, IN. Paroda atidaryta birželio 20 d. ir tęsiasi iki liepos 26 d.

- Valdas V. Adamkus, 27-rius metus ejęs JAV Gamtos apsaugos agentūros 5-ojo Chicago regiono administratoriaus pareigas, birželio 4 d. Chicagoje, Mid-America Club patalpose įvykusiame pokilyje pareiškė išėinąs į pensiją.

- St. Lozoračio, Jr., Lietuvos ambasadoriaus Washingtono ir Romoje, mirties trečiųjų metų proga Lietuvoje, Kryžių kalne, birželio 18 d. buvo pastatytas liaudies meistro Antano Mickevičiaus išdrožtas 2 m 20 cm aukščio kryžius. Pastatymo iškilmes surengė pensininkų bendrijos "Bočiai" respublikinė taryba, Sausio 13-osios brolija ir kitos organizacijos.

- Korp! Neo-Lithuania 75 metų sukaktuvinis minėjimas ir deimantinio suvažiavimo šventė rengiama Chicagoje lapkričio 27-29 dienomis.

- Los Angeles, CA, 1997 m. liepos 4 d. Marilė Biržiškaitė-Zymantienė, vyriausia a. a. Mykolo Biržiškos dukteris ir a. a. Stasio Žakevičiaus-Zymanto našlė, krito ir susilaužė klubą, o dvi dienas prieš tai krisdama buvo susilaužiusi dešinįjį riešą. Liepos 8 d. California Medical Centre jai buvo padaryta sėkminga operacija ir dabar kelias savaites toje ligoninėje jai pravedama terapija, kad galėtų vėl vaikščioti. Marilė atlaikė chirurgiją ir dabar pamažu gyja, nepasidavusi skausmams. Šeima dėkoja už draugų susirūpinimą ir gerus linkėjimus iš visų.

- A. Landsbergio paskaitos Long Islande: "Komedijos pasaulis", liepos 5 d., 10 val., Five Town Senior Center, 124 Franklin Place, Woodmere; "Anglas ligonis: Knyga, Filmas, Autorius", rugsėjo 16 d., 1 val., Babylon Public Library, ir rugsėjo 26 d., 12 val., Port Washington Public Library; "Wisława Szymborska ir jos poetinis pasaulis", rugsėjo 18 d., 7:30 val., Rockville Centre Library, ir rugsėjo 29 d., 7 val., Lindenhurst Public Library.

- Alfonsas Tumas, gyvenantis Simi Valley, CA, iki rugpjūčio 18 d. šešias savaites praleis Lietuvoje.

- JAV LB XV tarybos pirmoji sesija įvyks Philadelphiaje, Double Tree viešbutyje, rugsėjo 27-28 dienomis.

- Prel. dr. Juozas Prunskis, daugelio kilnių darbų rėmėjas, paskirdamas 10,000 dol. sumą, sudarė fondą Lietuvos našlaičiams remti. Pagrindinė suma neličiama, o procentai bus naudojami Lietuvos našlaičiams.

Po įtemptos darbo dienos atgaivina vitaminų gėrimas

Leonardas Lukoševičius

Kauno medicinos akademijos profesorius

Svarbiausia sąlyga, kurios reikia laikytis norint išlikti sveikam, - valgyti gerą maistą. Jame turi būti pakankamai riebalų, baltymų ir angliavandenių, vitaminų ir mineralinių medžiagų.

Organizmo ląstelėse vyksta tūkstančiai biocheminių reakcijų. Jų vyksmą reguliuoja tam tikri baltymai, vadinami fermentais. Jų šiuo metu žinoma apie 2 tūkstančius.

Daugelis fermentų be vitaminų būtų neveiklūs. Organizmas nesugeba pats pasigaminti vitaminų, tačiau patekusius su maistu vitaminus apdoroja taip, kad jie galėtų jungtis su fermentais.

Daugiausia vitaminų yra daržovėse ir vaisiuose, tačiau jų šal-

tuaju metų laiku suvalgoma nepakankamai. Organizmui būtina nuolat gauti mineralinių medžiagų ir vitaminų, ypač tirpstančių vandenyje, nes jie organizme nesikaupia.

Papildomai vitaminų reikia tiems, kuriuos kamuoja lėtinės ligos.

Žmonėms, sergantiems cukralige, širdies ir kraujagyslių infekcinėmis ligomis, kenčiantiems nuo alkoholizmo, rūkaliams vitaminai yra ypač būtini.

Sintetinių vitaminų gamybos pasaulyje garsėja neseniai pamirėjusi veiklos šimtmetį Šveicarijos vaistų firma "Roche". Ši firma gamina tirpias vitaminų tabletes, iš kurių pagaminti gėrimai suaugusiems po įtemptos darbo dienos gali atstoti kavos puodelį, o vaikams - limonado

(nukelta į 8 psl.)

Bostono sendraugių ateitininkų susirinkimas

Birželio 8 d. įvyko Bostono Sendraugių Ateitininkų susirinkimas ponios Keturakienės namuose. Pirmininkavo p. Juozas Rygelis. Sekretoriavo p. Aldona Rygelienė. Susirinkimas prasidėjo malda, sukalbėta prelado V. Balčiūno.

Pagrindinę programos dalį sudarė kunigo A. Diškevičiaus prkalba apie religiją Lietuvoje. Kun. Diškevičius, visai neseniai atvykęs iš Lietuvos, prkalbą pagyveno betarpiškai patirtais religinio persekiojimo pavyzdžiais. Jis dabar tarnauja kapelionu Nekaltai Pradėtosios Mergelės vienuolyne Putname.

Prkalba nušvietė šias dabartinės Lietuvos problemas:

1. Po laisvės atgavimo religinis mokymas labai lėtai plečiasi. Trūksta religijos mokytojų;

2. Spaudos laisvė suprasta labai klaidingai (žr. pvz. pornografiją laikraščiuose);

3. Lietuvoje yra 20,000 kalinių. Religinis auklėjimas padėtų didėliam jų skaičiui tapti sąžiningais piliečiais. Tai padėtų krašto biudžetui. (Kalinio išlaikymui skiriama 300 lt. mėnesiui, plg. pensininkui - 150 lt. mėnesiui.)

Sendraugiai nusprendė, kad kitų metų veiklą reikėtų plėsti taip:

1. Vystyti platesnę veiklą su moksleiviais;

2. Pradėti veiklą su jaunom šeimom.

Senajai valdybai užbaigus dvejų metų kadenciją, įvyko Bostono ir apylinkių Ateitininkų Sendraugių rinkimai. Senoji valdyba buvo perrinkta ir sutiko dar dvejus metus vadovauti veiklai. Valdybai priklauso dr. Mirga Girniuvienė (pirmininkė), Vytautas Sužiedėlis (sekretorius) ir Danutė Keturakytė (išdininkė).

Mirga Girniuvienė

Šią vasarą Klaipėdoje ir Panevėžyje įvyko Lietuvos galiūnų varžybos. Stipriausiu 1997 metų Lietuvos vyrų pripažintas Arvydas Pintinas. Jį matote nuotraukoje (centre). Antroje vietoje - Ž. Savickas (dešinėje), trečioje - S. Miežinis (kairėje).

V. Kapočiaus nuotr.

Išvada - "nepakaltinamos"

Ukmergės ir Kauno miestų bažnyčias išniekinusias religines fanatikes psichiatrai pripažino nepakaltinamomis. Dievo vardu veikusios 22 m. tikybos mokytoja Neringa Joteikaitė ir 37 m. vaikų auklė Regina Krasauskaitė buvo sulaikytos sausio 14 d. Ukmergėje ir prisipažino įvykdžiusios vandalizmo aktus Kau-

no tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, Jėzuitų, Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bei Ukmergės apylinkių bažnyčiose ir klebonijose. Lietuvos bažnyčioms vandalės padarė per 415 tūkst. litų nuostolių, tačiau nors jų baudžiamoji byla ir bus perduota teismui, joms bus paskirtas tik privertinis gydymas. LŽ

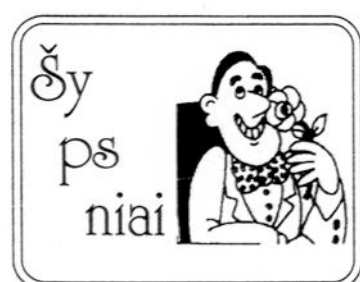
Lenkijoje paminėtos Dariaus ir Girėno skrydžio metinės

Liepos 13 d. Lenkijos Pšcelnike šimtai žmonių susirinko paminėti Lietuvos lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 64-ųjų metinių.

Iškilnėse žmonės rado atjaunėjusį paminklą, kuris tarp krintančio "Lituanikos" lėktuvo pakirstų medžių iškilo Lenkijos lietuvių draugijos

inicatyva.

Iškilnėse dalyvavo Vilniaus ir Kauno miestų delegacijos, Lietuvos Kultūros ministerijų atstovai, Lietuvos ambasados Lenkijoje, Generalinio konsulato Varšuvoje ir Lietuvos konsulato Seinuose darbuotojai, Lenkijos lietuvių organizacijų bei Mūsų lietuvių savivaldybės atstovai. LA

Svečiuose

Svečiai stebisi šeiminių pienu. Viena ponija klausia:

- Jūk tikriausiai su dukra grojate keturiomis rankomis?
- Keturiomis rankoms? - išsižeidžia. - Mes, ačiū Dievui, ne beždžionės!..

-o-

Naujamečio balius - maskarado metu žmona šnibžda vyrui:
- Štai šitas muškietininkas nuo manęs neatstoja. Nežinau, kaip jo atsikratyti.

- Tai labai paprasta, - pataria vyras. - Nusiimk kaukę.

Lietuvių grupės kelionė į

BUDAPEŠTĄ, PRAHĄ, VIENĄ

rugsėjo 19 - 29 dienomis

Kaina \$1,945 asmeniui iš New Yorko ir
\$2,045 asmeniui iš Chicagos

Iš kitų miestų pridėtinis, papildintas mokesčiai.

Į kainą įeina:

- * Skrydžiai
- * Pirmos klasės viešbučiai
- * Pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną
- * Įdomių vietų apžiūrėjimas kiekvieną dieną, privačiu tik lietuvių autobusu
- * Profesionalai gidai
- * Valstybiniai ir patarnavimo mokesčiai

Kelionės vadovas - Romas Kezys

Vietos garantuojamos atsiuntus \$100 mokesť asmeniui

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

1-800-77-VYTIS

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

AUGUST PICK-UP SCHEDULE

AUGUST 2	BROOKLYN, NY	12-1 PM
AUGUST 5	NEW BRITAIN, CT	11-12 NOON
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
AUGUST 7	KEARNY, NJ	11-12 NOON
	PATERSON, NJ	1-2 PM
AUGUST 11	WHITING, NJ	1-2 PM
AUGUST 12	PUTNAM, CT	1-2 PM
AUGUST 14	NEWARK, NJ	11-12 NOON
AUGUST 16	BROOKLYN, NY	12-1 PM
AUGUST 19	NEW BRITAIN, CT	11-12 NOON
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM

For more information call 914-258-5133

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- Skambučiai į Lietuvą 62 centai per minutę

- Vertimo paslaugos
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

Sekantis konteineris iš Bostono į Lietuvą išvyks rugpjūčio viduryje. Netrukus visi Vilties siuntėjai paštu gaus naują siuntinių surinkimo tvarkaraštį rudens sezonui su konkrečiomis datomis kartu su informacija apie naujas VILTIES paslaugas.

New Yorke Vilties atstovai priima siuntinius šeštadienį, rugpjūčio 9 d., Brooklyne, "Darbininko" spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 3 val. p. p. Siuntinius iš Jūsų namų mielai paims Vilties atstovas New Yorke Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260.

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

pavasari ir vasarą, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

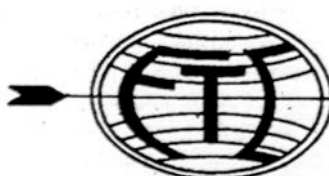
382 Broad Ave.

Leonida, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

MES SIŪLOME

**PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE**

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1997 m. balandžio mėn.

3 x \$10 - Karoblis dr. Vytautas, Testamentinis palikimas, \$750,449.91; Stulpinas Stasys atm. in.: Stulpinienė Ludmila, \$345; Žygas Apolonija ir Juozas atm. in.: Baltutienė Danutė, \$1,035.

2 x \$20 - Baltutis Aleksas atm. in.: Baltutienė Danutė, \$220; Machertas Raminta ir Algirdas, \$400.

1 x \$30 - Šiurkus Antanas atm. in. 2 asm., \$250.

6 x \$50 - "X", \$550; Chainas Viktoras, \$1,400; Doba Vincas atm. in.: Klimienė Žibutė, \$400; "X", \$550; Laučka Juozas atm.: Laučkienė Izabelė, \$405; Lukas Barbora ir Juozas, \$1,100.

14 x \$100 - Apeikis Nėlė ir Vytautas, \$1,500; Balbatas Jonas, \$1,350; Gečienė Saulė atm. in.: Gečas Alfonsas, \$800; Kwedar dr. Edward, \$600; Laukaitis Juozas, \$450; Račkauskas Eugenija ir Pranas, \$500; Sealey Raphael, \$2,100; Šimkus Bronė ir Aleksandras (mires), \$1,400; "X", \$2,800; Vygantaitė Kristina Rasa, \$100; Vygantaitė Monika Aldona, \$100; Wolosenko Danutė, \$300; Žemaitis Alexis, \$100; Zigaitis Augustinas atm. in.: Zigaitis-Gelazius Maria, \$747.

2 x \$150 - Brokienė Uršulė atm.: jm. Rugienius Jūrina ir Vitas \$100, ir 4 kt. asm., \$150; Dragūnas Daria ir Gediminas, \$250.

1 x \$170 - Ribinskiene Teresė atm.: jm. Rugienius Jūrina ir Vitas \$100, Janušis Zuzana ir Antanas \$25, Zaprackas Yolanda ir Algis \$25, ir 2 kt. asm., \$170.

4 x \$200 - Baltrušaitis Justinas atm. in.: Baltrušaitis Gaudentas, \$1,200; Baltutis Vytautas atm.: Baltutienė Ona, \$2,600; Bičiūnas Angelė ir Jonas atm. in.: Grižė-Jurgelevičius Stasys, \$200; Karaliūnas Aleksas, \$200.

1 x \$370 - Kutkienė Emilija atm.: jm. Kutkus Vytautas \$115, Babonas kun. A. \$50, Walker March \$40, Zaprackas Yolanda ir Algis \$25, ir 16 kt. asm., \$570.

1 x \$500 - Omahas Lietuvių Moterų Klubas, \$1,750.

1 x \$850 - dr. Vandos Sruogienės Stipendijų Fondas: jm. Prunskienė dr. Albina \$200, Ciplijauskaitė B. \$150, Baras Elena ir Stasys \$100, Slavėnas Mary ir Julius \$100, Sutkienė Ada \$100, Danienė Danutė \$50, Gimbutas dr. Jurgis \$50, Jakševičius-Yaksa dr. Janina \$50, Kelertienė dr. Violeta \$50, \$2,320.

Iš viso \$4,790.00.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1997.IV.30 - **8,727,363 dol.** Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 4,511,016 dol. Palikimais gauta 4,252,793 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: **LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.** Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

A. + A. Mindaugui Petrikui

mūsų Klubo nariui, mirus, jo žmonai, Klubo narei, Danutei, sūnams Edmundui ir Jonui, broliui Aloyzui ir visiems gimniniams bei artimiesiems reiškiamo širdingiausią užuojautą ir visi dalinamės širdgėla ir giliu liūdesiu.

Daytona Beach Lietuvių Klubas - Florida

A. + A. MINDAUGUI PETRIKUI

Netikėtai mirus, jo žmonai Danutė, sūnų Joną su šeima, sūnų Edmundą, brolių Aloyzą su šeima ir visus didžios netekty likusius artimuosius su liūdesiu ir paguoda nuoširdžiai užjaučiame. Buvę New Yorko gyventojai:

Rima ir Antanas Gudaičiai
Ona ir Narimantas Karašos
Leonas Noreika
Dr. Birutė Preikštienė
Aldona ir Juozas Sodačiai
Danutė ir Algirdas Šilbajoriai

Daytona Beach, Florida

Staigiai ir netikėtai mirus JAV LB Daytona Beach Apylinkės Pirmininkui

A. + A. MINDAUGUI PETRIKUI

Vėlionio žmonai Danutei, sūnams Jonui, Edmundui ir broliui Aloyzui bei jų šeimoms reiškiamo giliai užuojautą ir kartu liūdimė.

JAV LB Floridos Apygarda

Lietuvos katalikų TV studijos apžvalga

(atkelta iš 5 psl.)

1.2. Katalikų Bažnyčios naujienos (5 min.).

Transliuojamos kiekvieno sekmadienio rytą. Susideda iš dviejų dalių: Katalikų Bažnyčios Lietuvos naujienos ir Visuotinės Katalikų Bažnyčios naujienos. Laida skirta katalikams.

Mėnesio išlaidos yra \$500.

2. Vienkartiniai kūrybiniai projektai

2.1. Religinių-dokumentinių filmų ciklas apie Lietuvos bažnyčias.

Šių filmų ciklas turėtų krikščionišką turinį ir kultūrinę išliekamąją vertę. Kadangi bažnytinės vertybės dėl įvairių priežasčių labai sparčiai nyksta, ši projektą reikia vykdyti kuo greičiau, kol dar nesunaikinta dalis vertingos vaizdinės medžiagos. Ciklą planuojame pradėti nuo bažnyčių, šiuo metu esančių Baltarusijos teritorijoje, ir statytų Lietuvos-Lenkijos unijos laikais. Jau yra surinkta nemaža faktografinės medžiagos. Pirmųjų trijų filmų preliminaros išlaidos - \$17,700.

2.2. Reklaminių projektai socialine tematika

Planuojame vykdyti TV reklaminių kampanijų Lietuvos visuomenėje ypatingai aktualiais klausimais, k. a. prieš abortą, prieš savižudybę (nevilį), skurdą mažinimą, benamių vaikų globos, gimimų skatinimą, etc. Vieno videoklipe sukūrimas kainuoja \$2,000-4,000. Šiuo metu yra tinkamas laikas išrūpinti nemokamas šių klipų transliacijas TV kanalais. Jeigu būtų ketinimų remti šį projektą, Katalikų TV studija pateiktų detalesnį jo planą.

3. Naujos technikos pirkimas

3.1. BetaCAM SP filmavimo kamera Sony 100. PAL.

Šiuo metu studijai gyvybiškai būtina dar viena BetaCAM SP filmavimo kamera, kad būtų galima vykdyti koncertų ar varžybų filmavimus ir taip uždirbti dalį studijos darbui reikalingų pinigų. Pigiausias variantas - SONY 100, kuri kainuoja \$10,000. Iki šiol papildomą kamerą skolinomės iš studijų Latvijoje arba Baltarusijoje, bet dėl padidėjusio šių studijų darbo krūvio tai tapo neįmanoma.

Skaitykite
Darbininką
ir pasiūlykite jį savo
draugams!
Tel: (718) 827-1351

Padėka A. + A. Eugenija Vainienė

(1916 birželio 12 - 1997 gegužės 9)

Mūsų mylima mama Eugenija Marcinkevičiūtė - Vainienė, mirė gegužės 9 dieną. Gegužės 12-tą, po Šv. Mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palaidota Cypress Hills kapinėse, Queens, NY, šalia vyro ir sūnaus.

Nuoširdžiai dėkojame Apreiškimo parapijos klebonui kun. V. Palubinskiui, kun. dr. Antanui Paškui, kun. Jonui Pakalniškiui ir tėv. Pranciškui Giedgaudui, OFM, už atlaikytas Šv. Mišias. Dėkojame kun. A. Paškui už pritaikytą ir prasmingą pamokslą, vargonininkui Virgilijui Barkauskui ir solistui Petriui Sandanavičiui už giesmes ir kūrinio "Ave Marija" atlikimą. Taip pat dėkojame Rimui Gedeikai ir Pranei Ažuolienei už gražius atsisveikinimo žodžius kapinėse.

Dėkojame giminėms ir visiems mūsų Mamos bičiuliams ir pažįstamiems, jį prisiminusiems ir pagerbusiems savo atsilankymu ir palydėjusiems jį į kapines. Taip pat dėkojame visiems, kurie užrašė Šv. Mišias, aukas Lietuvių Našlaičių Globai ir Lietuvių Religinei Šalpai jos atminimui.

Dėkojame p. Marytei Šalinskienei ir p. O. Barauskienei už visas paslaugas per laidojimo apeigas.

Lieka nuliūdę: sūnus Jonas, sūnus Petras su marčia Loreta, anūkai - Aldona, Antanas, Petras bei brolis Henrikas su šeima.

Nepaprasta Lietuvos krepšininkų sėkmė

Nugalėtojų taurė lietuvių rankose.

V. Kapočiaus nuotr.

(atkelta iš 5 psl.)

užsakyti ar nupirkti. Ir didieji NBA profesionalai po finalo verkia ne dėl uždirbtų pinigų ar trofėjų - vykstant lemiamai kovai, jie patiria vienybės galia. Šitai persmelkia visą žmogų. Moterys žaidė geriau nei kada nors. Būdavo akimirksnių, kai, atrodė, užmiršdavo visą pasaulį. D. Kurtinaitienė nieko nesuprantančiu žvilgsniu apmetė aikštelę atsidūrusi už jos ribų - nebesusigaudė, kur žaidžia.

J. Štreimikytė - komandos lyderė. Viena geriausių (jei ne geriausia) čempionatų žaidėjų. Nesisekė jai, krepšys lyg "užrištas". Manau, čia jau didžiulis nuovargis ėmė kaustyti jos kūną, nepaleido jo ir finale. Tačiau valios pastangomis ji tiesiog laužė save, dirbo juoda darba,

ir galų gale kamuoliai ėmė kristi į tinklę. Kas gali pasakyti, kiek dvasinės energijos ir nervų surijo pratęsimas. Vienas taškas vokiečių, du baudos metimai - vienas taškas mūsų. Netikėtai vokiečiai tritaškis, maniau, pribais mūsų. Išlaikė. Paskutinės rungtynių sekundės - nenusakojama drama. Atrodė, net teisėjai pasitraukė į šalį, kai abi komandos prie mūsų krepšio bandė nuo žemės pagriebti kamuolį. Mūsų - nebesusigaudė, kur žaidžia. Vokiečiai turėjo persverti. Teisėjai savo funkcijas perleido likimo pirštui - kamuolys išriedėjo į užribį. Liko 0,1 sekundės. Vokiečiai nebespėjo mesti. 78-77. Lietuvos komanda pateko į finalą. Prie šios pergalės daug prisidėjo J. Jutevalis, atkovojusi 10 kamuolių ir pelniusi 12 taškų.

Finale žaista su Slovakijos komanda, kuri buvo laikoma favorite. Tačiau lietuvių jau du kartus buvo nugalėjusios labai pajėgia Vokietijos komanda. Tikrasis finalas įvyko pusfinaly. Mūsų moterys buvo nepaprastai išvargusios. Atrodė, jog kai kurios stengiasi pereiti į "automatinį" žaidimą, tačiau nebesugeba ilgiau to režimo išlaikyti. Į "duobes" patekdavo J. Štreimikytė, apšunkusi buvo D. Kurtinaitienė, keletas neįtikėtinų nepataikymų iš po krepšio, tačiau sykiu - tvirtas priešininkų lenkimas prie žemės. Šios rungtynės padėjo L. Dambrauskaitei išitikinti, kiek daug ji gali ir moka. Ne epizodiškai, o kaip komandos varomąją jėgą. 23 taškai, 8 pataikytos baudos iš 8 (finale!), 8 atkovoti kamuoliai. Puikiai kovėsi J. Vilutytė. O juk komanda žaidė vis dėlto be stiprios vidurio puolėjos. Padėjo vienybės jausmas.

Komandos pačios nesusiburia, jas suburia treneriai. V. Gedvilas žaidėjas pavertė komanda, ir tokią valingą, kokios seniai nematė Lietuva. Pavyzdinės valios. Kaip tai buvo padaryta, - sunku pasakyti. "Aukštoji" psichologija. Kaip pavyko įkvėpti tokį jau primirštą dvasios pakilimą, tokį entuziazmą (juk už jį nemokama)? Moterys žaidė, - neįmanoma civilizuotame pasaulyje išvaizduoti, - neapdraustos. Žaidė, nekreipdamos į tai dėmesio, nes norėjo įrodyti savo jėgą. Sykiu jos parodė valstybės bei valdininkų požiūrį į žmones, nesavanaudiškai tarnaujančius Lietuvai. Po pergalės sporto valdininkai pranešė, jog atsisąjį lėktuvą ir parskraidinsia. Nereikės nuvargusioms belstis autobusu iš Budapešto. Vadinasi, yra ir pinigų, galima buvo tą lėktuvą užsakyti ir po ketvirtfinalio rungtynių. O draudimų pinigų neat-sirado. Vėliau - jau įprasti "tėvų" politikų pasveikinimai. Malonu pasišildyti nieko nekainavusios šlovės spinduliuose. Suprantama, malonu ir tai, jog krepšininkams buvo atlyginta už jų darbą.

Nuostabi, istorinė pergalė naujojoje Europoje, parodžiusi tikros Lietuvos būdo bruožus.

(nukelta į 8 psl.)

JAV Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach Apylinkės pirmininkui

A. + A. Mindaugui Petrikui

staiga ir netikėtai mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai Danutei, sūnams Jonui ir Edmundui, broliui Aloyzui ir jų šeimoms.

L.B. Sunny Hills Apylinkės Valdyba

A. + A. Mindaugui Petrikui

mirus, jo žmonai Danutei, sūnams Jonui ir Edmundui, jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą.
Otilija Siemaškienė
Toni ir Edvardas

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Popiežiaus Jono Pauliaus II atostogos

Liepos 9 d. prasidėjo šiemetinės Šv. Tėvo atostogos. Dešimtį poilsio dienų Popiežius praleido Alpių kalnų papėdėje, Šiaurės Vakarų Italijos Aostos slėnyje. Del to ir praėjusio sekmadienio vidurdienio maldos proga, Jonas Paulius II maldininkams kalbėjo apie atostogas kaip sielos ir kūno poilsio metą.

Popiežiaus atostogos šiemet truko 10 dienų, iki liepos 19-osios. Dešimtį poilsio dienų Šv. Tėvas praleido Šiaurės Vakarų Italijos Aostos slėnio Les Combes kaime, kuriame jau yra atostogavęs keletą kartų. Atostogų metu buvo tik vienas viešas Popiežiaus pasirodymas: liepos 13-ąją, sekmadienį, Jonas Paulius II susitiko su vietos gyventojais bei poilsiautojais ir kartu su jais kalbėjo vidurdienio "Viešpaties Angelas" maldą, kuri, kaip paprastai, buvo transliuojama per radiją ir televiziją. Ta pačia proga Šv. Tėvas specialiu palydovinės televizijos tiltu pasveikino pusantrą tūkstančio kunigų, kurie buvo susirinkę iš viso pasaulio į Yamoussoukro Dievo motinos šventovę, Dramblio Kaulo Krante, Afrikoje.

Po atostogų, iš Aostos slėnio Popiežius grįžo ne į Vatikaną, bet į savo vasaros rezidenciją - Castelgandolfo rūmus, kuriuose pasiliks gyventi visą likusią vasaros dalį, iki rugsėjo pabaigos. Liepos 7 d. rytą Šv. Tėvas savo privačioje kopyčioje aukotų Mišių metu suteikė krikšto sakramentą izraeliečiui berniukui vardu Zaki. Mišiose, drauge su kūdikio tėvais - lotynų apeigų katalikais iš Izraelio, dalyvavo Izraelio ambasadorius prie Šv. Sosto Aharon Lopez.

Taip pat liepos 7-osios rytą, dalyvaujant Popiežiui Jonui Pauliui II-ajam, buvo patvirtinti Šventųjų skelbimo kongregacijos dekretai, patvirtinantys dvidešimt penkių Dievo tarnų, tai yra kandidatų į Bažnyčios palaimintuosius, herojiškas dorybes, kankinystę ir jų užtarimui įvykusius stebuklus.

Septyniais liepos 7 d. paskelbtais dekretais patvirtintos Dievo tarnų herojiškos dorybės. Tarp pastarųjų yra vienas italas kunigas, trys italės vienuolės, viena argentinietė vienuolė ir du pasauliečiai - italas ir puertorikietis.

Taupos metinis susirinkimas

(atkelta iš 7 psl.)

nuostatus, tiksliai ir tvarkingai, ir Taupos balansas atitinka jos finansinę būklę.

Po pranešimų prezidentas Arvydas Klimas pakvietė dalyvavusius pateikti Komisijai klausimus. Po to buvo nubaustuota priimti pranešimus. 1996 metų apyskaitos buvo patvirtintos vienbalsiai. Toliau sekė rinkimai į valdomuosius organus bei valdybos ir paskolų komisijos narius.

Kol buvo skaičiuojami balsai, Gintaras Čepas pristatė naują kandidatę į Priežiūros Komisiją, Rasa Starinskaite. Arvydas Klimas pristatė šiuos Priežiūros Komisijos narius: Danutė Eikiniene - pirmininkė, Rasa Čepas Rich - narė, Charles Juskowiak - narys. Leonardas Bacevičius perskaitė

Kultūros Židinyje kviečia lietuvių visuomenę į susirinkimą rugpjūčio 10 d., sekmadienį, 12:30 p. p. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Susirinkimo tikslas - susipažinti ir pasitarti dėl Tėvų Pranciškonų planų greitai parduoti Kultūros Židinį. Susirinkime bus užkandžiai.

Darius Penikas 1997 m. gegužės 18 d. sėkmingai užbaigė istorijos ir ekonomikos studijas Binghamtono Universitete. Toliau planuoja tęsti studijas tame pačiame universitete siekiant magistro laipsnio. Dariaus pasiekimais džiaugiasi tėveliai Vida ir Aldis Penikai ir sesutė Lina, kuri taip pat studijuoja Binghamtono Universitete.

Daina Černauskaitė, Jono ir Lijolės Černauskų dukrelė, sėkmingai užbaigė studijas Arizonos universitete, įsigydamą kalbos terapijos specialistės laipsnį. Daina šiuo metu gyvena pas tėvelius Woodhavene, bet planuoja rudenį išvažiuoti į Georgiją, kur gilins žinias savo srityje siekiant magistro laipsnio.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pobūvis ruošiamas 1997 m. rugsėjo 3 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, tuojau po sekmadienio 11 val. sumos. Čia bus galima pasivašinti, pabeneruoti iki LKRS loterijos laimingųjų bilietėlių ištraukimo. Neturintys bilietėlių dar galės jų čia įsigyti tuo paremdami LKRS gausius darbus. Klebonas Vytautas Palubinskas, LKRS direktorius, mielai sutiko leisti pasinaudoti parapijos patalpomis šiam pobūviui. Įėjimas nemokamas.

Religinio konkurso komisija šiais metais sudaro: kun. R. Krasauskas, dr. Mirga Girmiuvienė, Sesuo O. Mikailaitė, Eligijus Sužiedėlis ir Sesuo M. Bernadeta Matukaitė.

Konkurso medžiagą siūsti iki 1997 m. rugsėjo 1 d.: Religinė Komisija, 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260.

"Darbininko" administracija pakartotinai prašo visų skaitytojų laiku pratęsti prenumeratą ir sumokėti atsilikusių mokesčių. Norėdami ypač paraginti tuos skaitytojus, kurie nėra susimokėję prenumeratos mokesčio už porą ir daugiau metų.

Iš anksto dėkojame

Vilniaus radijas praneša, kad nuo 1997 m. gegužės 5 d. jų programos lietuvių ir anglų kalbomis girdimos 9855 kilohercų dažniu.

rinkimų rezultatus. Pagal rinkimų rezultatus, penki nariai buvo perrinkti į valdybą. Tai: Arvydas Klimas - prezidentas, Vita Špakevičiūtė - Auštrienė - narė, Juozas Auštras - narys, Regina Baika - narė.

Naujais nariais buvo išrinkti Jonas Skabeikis ir Kęstutis Banaitis, Algis Skabeikis, Petras Molis ir Gintaras Čepas buvo perrinkti Paskolų Komisijos naujai kadencijai. Rasa Čepas Rich buvo perrinkta į Priežiūros Komisiją, o nauja narė Rasa Starinskaite buvo išrinkta į Priežiūros Komisiją.

Pirmininkas Arvydas Klimas padėkojo visiems už atsilankymą bei pakvietė narius ir svečius prateisti diskusijas pasivašinant lietuviškais gardėsiams.

Elenos Urbaitis kūryba

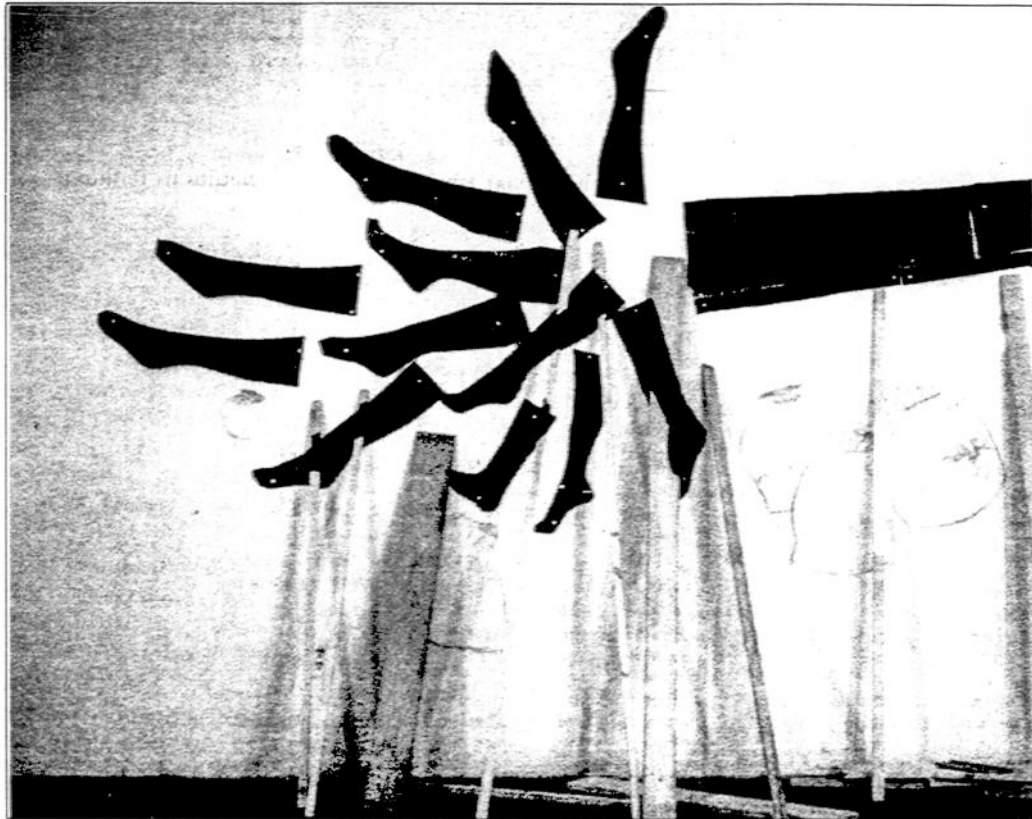
Elona Lubyte

(Pabaiga. Pradžią Nr. 28)

"Aš naudoju atspindinčias šviesas, derindama jas keliose strypo plokštumose, turėdama tikslą sukelti erdvėje plaukiojančio besvorio kūno išpūdį. Šviesos strypai gali būti įvairiai sudedami į junginius, taip atskleidžiant naujus erdvinis santykius ir formas". Kintančio ritmo kontrastas tarp monotoniškų horizontalių, šaižių ištirpintų ir vertikalų taikliai atspindi priešingą naujosios civilizacijos dinamiką. "Urbaitis kuria naują šviesos ir formos santykį skulp-

tėjimo" prigimtis. Technologinius šviesos šaltinius keičia arba papildo spalva: lokalinės linijos, plokštumos, šviesos atspindžius žymintys ekspresyvių potėpių ("Žemiškas", 1987). Parodiniai objektai eksponuojami personalinėse ir grupinėse parodose Amerikoje, New Yorke, kartu ir eskizai didelių skulptūrų, kurioms reikia architektūrinės aplinkos. Ją dailininkė atranda namuose, Lietuvoje. Nerūdijančio plieno kompozicijoje "Erdvės skrydis" (1992) ties funkcionalistinių Spaudos rūmų dau-

ostos lyg kraujus / rodė kryptį į erdvę / nebuvo kelio atgal / nebuvo kelio atgal / ... " Europos centro skulptūrų parke pastatytų nerūdijančio plieno "Atspindinčiųjų" (1995), blizgančios, aplinkos žalumą, vandenį atspindinčios "metalinės erdvės" perrėžtos raudono istorijos riboženklis. Viksvomis apaugusio tvenkinio paviršiuje mirguliuojantis konstrukcijos atspindys - techninės Vakarų civilizacijos ir gamtos kontrastas senojoje Europoje. Dailininkei svarbaus įvaizdžio asociatyvumas naujai "suskamba" istorinės architektūros aplinkoje, Technikos bibliotekos kiemelyje, įkomponavus konstruktyvią "cor-ten" kom-

Instaliacija. 1993. Popierius, medis. Autorė - Elena Urbaitis.

tūroje, kontroliuojamoje geometrinė formų, jos objektai neegzistuoja atviroje architektūrinėje erdvėje kaip Flavin'o kūrinuose", - rašo kritikas Palmeris Poroneris ("Arts speak", rugsėjo 11, 1980). Vėliau abstrakcijos aliumininės konstrukcijos įgauna poetiškai asociatyvų skrydžio, kilimo įvaizdį: "Saulės skrydis" (1982), "Šaukliai" (1984).

Pastaraisiais metais kinta Urbaitis skulptūrinių objektų "švy-

giaukščiu įkomponuotos minimalistinės skulptūros tūrį perveria raudona, pasak dailininkės, - lemties gija, teikianti šaltai "metalinei erdvei" emocinio asociatyvumo. Ji konkretizuoja skulptūrą lydintis garinis komentaras - metalo pjovimo staklių triukšmo fone tariama išpažintis: "Gimiau Lietuvoje / saulė žengė auksiniais keliais / saulė kilo į erdvę / auksiniais keliais / auksiniais keliais / raudonos ju-

poziciją "Plienias dabar" (1996). Urbaitis kūryba vėlei jungia išieivijos ir šiuolaikinės Lietuvos dailę, atgaivina Vilniaus tarpukario konstruktyvizmą, Vytauto Kairiūkščio tradicijas, praplečia vietinio asociatyvijo Mindaugo Navako, Vlado Urbanavičiaus skulptūrinio minimalizmo kryptį, taigi liudija esminį meno srovų bendrumą.

Po įtemptos darbo dienos atgaivina vitaminų gėrimas

(atkelta iš 6 psl.)

Vitaminai "Berocca calcium ir magnesium" skirti tiems, kurie patiria stresą. Žmonės, kurių darbas pernelyg įtemptas, susijęs su rizika, nualina savo organizmą.

Streso padarinius sumažina B grupės vitaminai su mineralinėmis medžiagomis. Kalcis ir magnis reikalingas ne tik dantims ir kaulams, bet ir nervų bei raumenų veiklai.

"Berocca calcium ir magnesium" yra saldinti aspartamu, todėl tinka ir diabetikams.

Vaikams ir moterims rekomenduojama vartoti "Cal-C-Vita".

Vaikams kalcis reikalingas formuotis kauliniam audiniui ir jungiamojo audinio biosintezai. Kalcio preparatas su mikroelementais tinka vaikų karieso profilaktikai.

Moterims po menopauzės ima grėsti kaulų išretėjimas (osteoporozė), kurį įveikti padeda šis mikroelementas. Moterims prieš menopauzę reikia 1000 mg kalcio per dieną. Po menopauzės, jei vartojami estrogenų preparatai, kalcio reikia tiek pat, jei ne - dar papildomai 500 mg per dieną.

Lūžusiems kaulams suaugti taip pat padeda kalcis. Kaip pa-

pildoma priemonė polivitaminų kompleksas su kalciumu taikomas gydant tuberkuliozę, nes stiprina imunines apsaugines reakcijas. Preparatas suformuoja aplink infekcijos židinius apvalkalą, kuris vėliau sukalbėja ir nebeleidžia infekcijai plisti.

"Cal-C-Vita" susideda iš vitaminų B-6, C, D-3 ir kalcio. Toks vitaminų ir mineralų mišinys parinktas tam, kad organizmas galėtų geriau įsisavinti kalcį.

Grynas kalcis nepakankamai gerai įsisavinamas. Vitaminas D reikalingas tam, kad kalcis geriau rezorbuotųsi virškinamajame trakte, vitaminas C padeda kalciumui išlaikyti tirpi pavidalą.

LR

Newyorkiečiai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo atstovai liepos 1 d. susitiko Vilniuje su Rusijos lietuviais. Iš kairės: Ramutė Česnavičienė, Aleksas Masiukas - Murmansko LB pirmininkas, Vida Jankauskienė, prof. Vilijus Bernatonis - Tomsko LB pirmininkas, Bonaventūras Virbickas - Altajaus krašto ir Sibiro Lietuvių Sąjungos pirmininkas, ir Kęstutis K. Miklas.

SKELBIMAI

Puiki proga gražiai įsikurti šeimai, teisėtai atvykusiai iš Lietuvos. Reikia vieno asmens pajėgus sodybos priežiūrai, kito - virtuvėj, namų ruošoj ar prie ligonių. Kreiptis: Villa St. Joseph, P. O. Box 155 Thompson, CT, 06277. (sk.)

Ieško kambario. Lietuvė mergina (su geromis rekomendacijomis) ieško atskiro kambario savaitgaliams. Skambinti: 718 805-3893. (sk.)

Dviem žmonėms išnuomojamas kambarys arti parduotuvių, gali būti moteris, vyras arba pora. Kreiptis tel.: 718 235-9531. (sk.)

Dvi lietuviškos ieško darbo - angliškai nemoka. Kreiptis: Liucija 1-201-763-3225. (sk.)

Reikalinga šeiminiškė prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namą. Rašyti: Joseph Lugan, c/o John Conwood, P.O. Box 210270, Jamaica, NY 11421, USA. Tel.: 718 235-9531 (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išieivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiminiui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos: Raimonda Jucienė, Brooklyn, NY-10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **rugpjūčio 2 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Del informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

ATLANTOS atstovas New Yorke yra **Ramūnas**, skambinkite minėtu telefonu ir susitarkite. Jis mielai paims Jūsų siuntinius iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, **rugpjūčio 9 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 3 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai:

šventinis \$39.;

\$5 svarų įvairaus maisto

siuntinys už \$98.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.